Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLI | NÚM. 2122
2,90 € | 24 MAIG 2020

EN PRIMER PLA (P. 8-11)

Homes i dones de Déu, a la memòria

Recordem els 5 preveres diocesans i 15 religiosos i religioses a Catalunya que han mort a causa del Covid-19

P. 14-15

Jornada interreligiosa de pregària davant la pandèmia

Club més Amics

Associació Amics de Catalunya Cristiana i Ràdio Estel

INFORMACIÓ I RESERVES:
Tel. 93 4673244
info@ruthtravel.es / www.ruthtravel.es

DEL 2 AL 9 DE JULIOL,
DEL 20 AL 29 DE JULIOL (amb Petra)
DEL 13 AL 20 D'AGOST
DEL 23 AL 30 DE NOVEMBRE

PEREGRINACIÓ A TERRA SANTA

DEL 3 AL 10 DE JULIOL

SUISSA: Natura i tradicions dels Alps

DEL 31 DE JULIOL AL 17 D'AGOST

INDOXINA: VIETNAM-LAOS I CAMBODJA

DEL 4 AL 9 DE SETEMBRE

PELEGRINATGE AL LÍBAN: la vall cristiana d'Orient

DEL 16 AL 23 DE SETEMBRE

BULGARIA: Monestirs i cultura

DEL 28 D'AGOST AL 3 DE SETEMBRE

PELEGRINATGE A POLÒNIA

DEL 5 AL 10 D'OCTUBRE	PELEGRINATGE MARIA AL SANTUARI DE GUADALUPE (Extremadura)
OCTUBRE	JAPÓ: UN VIATGE DE LA TRADICIÓ A LA MODERNITAT
NOVEMBRE	SUD-ÀFRICA: EL GRESOL MULTIRACIAL MÉS AUSTRAL
DESEMBRE	RUTA DELS PESSEBRES DEL TRENTINO, PESSEBRES DE PRAGA LLUMS DE NADAL A NOVA YORK

RàdioEstel CatalunyaCristiana

Club amics

Organització tècnica Ruth Travel GC 1478

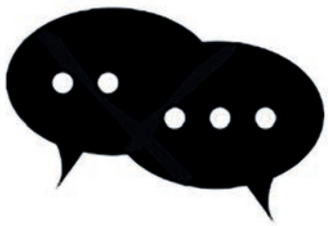

Històries per avançar plegats

Quan el 24 de gener, festa de Sant Francesc de Sales, patró dels periodistes, el Papa va signar el missatge anual per la Jornada Mundial de les Comunicacions Socials que celebrem aquest diumenge, encara no s'havia desfermat la pandèmia i, no obstant això, l'actualitat del seu contingut és ben palesa. El tema, força original en un missatge pontifici, és el protagonisme del gènere de la narració, del relat, de les històries de vida. Francesc, que en la seva predicació apel·la sovint a experiències viscudes, dedica el seu missatge a la importància d'explicar històries des dels altaveus de la comunicació: «Històries que construeixin i no destrueixin, històries que ajudin a retrobar les arrels i la força per avançar plegats. Enmig de la confusió de les veus i dels missatges que ens envolten, necessitem una narració humana, que ens parli de nosaltres i de la bellesa que posseïm. Una narració que sàpiga mirar el món i els esdeveniments amb tendresa; que expliqui que som part d'un teixit viu, que reveli l'entreteixit dels fils amb els quals estem units els uns i els altres.»

En un temps en el qual milions de persones s'han mostrat àvides d'informació, els mitjans de comunicació han disparat les seves audiències. L'ús de les principals plataformes socials ha experimentat un augment del 55%. No obstant això, l'excés d'informació ens enfarfega, ens desorienta, ens narcotitza i ens afligeix. I cada dia hem hagut de fer una tria de la gran quantitat de dades que ens arriben, hem hagut d'escollir aquelles que més poden afavorir i fins i tot esperançar els altres. Hem esdevingut, molts de nosaltres, agents d'explicació d'històries. I de la mateixa manera que quan arribava una pila de cartes postals escrites «per a la tropa» —com definia gràficament un cardenal—, hom privilegia aquella lletra que és manuscrita, que sap que és pensada precisament per a mi. Voldríem consumir solament aquell missatge que ens han fet arribar amb amor. «Per obra de l'Esperit Sant cada història, fins i tot la que sembla escrita amb ratlles més torçades, pot tornar-se inspirada, pot renéixer com una obra mestra, convertint-se en un apèndix de l'Evangeli», diu Francesc.

Donem suport als mitjans de comunicació de proximitat. *Catalunya Cristiana* i Ràdio Estel —avui també presents a les xarxes— són, des dels seus orígens, plataformes per difondre testimonis, històries de vida, relats que arriben al cor cercant la conversió. Com deia Benet XVI i recull Francesc, l'Evangeli no és sols una comunicació de coses que es poden saber sinó de fets que canvien la vida.

CATALUNYA CRISTIANA i RÀDIO ESTEL continuen fent el seu servei puntual durant la pandèmia. El setmanari es pot llegir a través de la pàgina web i les xarxes socials, i Ràdio Estel continua emetent les vint-i-quatre hores. Però els ingressos han migrat molt. Per això us demanem una vegada més la vostra col·laboració generosa: **ES96 2100 3013 2022 0039 1741**

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

23
Opinió

24
Reportatge

28
Carta dominical

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Societat

38
Cultura

46
Agenda

47
Des del carrer

Experiència solidària a Hondures

PÀGINA 24

22 Càritas dectecta un augment de la bretxa educativa

Col·lecta extraordinària de les parròquies del Prat de Llobregat

PÀGINA 19

La Fundació Nen Déu

PÀGINA 20

47 Pablo Portabella, de «famílies acompanyant famílies»

La setmana en tuits

JOSEP ÀNGEL SAIZ @BISBESAIZ
Bisbe de Terrassa
L'Aplec de la Mare de Déu de la Salut d'enguany a Sabadell ha estat molt diferent degut al confinament. Malgrat tot, hem celebrat la Santa Missa al santuari pregant per tots i per tot. Ens encomanem a la Mare nostra, Font de Salut, Santa Maria. Sota el seu mantell ens emparem

IGNASI MORETA @IGNASIMORETA
Editor Fragmenta Editorial
El tabú de la mort i la sacralització de la salut (amb una funció en les nostres societats anàloga a la que hi havien exercit les religions) expliquen la falta de debat sobre el confinament i l'acceptació acrítica i fins i tot entusiasta de les disposicions governamentals

JOSEP MARIA MALLARACH @JM_MALLARACH
Format en geologia, medi ambient i ecologia
Hi estic d'acord, Ignasi Moreta. Només hi faria un matís: diria «sacralització de la salut física», perquè de la salut psíquica i ja no diguem la salut espiritual amb prou feines se'n parla

JAIME TATAY @JAIMETATAY
Sacerdot jesuïta
Agraït a *Catalunya Cristiana* per continuar reflexionant sobre la *Laudato Si* en el seu cinquè aniversari. Ara, més que mai, hem de ser conscients de la nostra connexió amb la natura i la responsabilitat per cuidar la casa comuna, el do de la creació

Zoom

EDUARD BRUFAU

A poc a poc les celebracions litúrgiques tornen a tenir presència física de fidels. El dilluns 18 de maig el papa Francesc va celebrar l'eucaristia diària amb la presència de diversos laics i religioses davant de la tomba de sant Joan Pau II amb motiu dels cent anys del naixement del papa polonès. A Catalunya, el mateix dia, totes les diòcesis podien tornar al culte públic. Així ho van fer majoritàriament, tret de Girona, que ho farà el 30 i 31 de maig.

Escoltat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Carme Catà

La poetessa Carme Catà ens va deixar el 14 de maig. Va fer un gran servei des del nostre inici, amb un espai diari de poesia, *Espurna d'alba*, emès fins a l'any passat. Aquest breu tast literari sortia amb la seva veu, acompanyada els primers anys per Jaume Rocosa i després per Eduard Soler. També a *Catalunya Cristiana,* havia publicat moltes de les seves creacions. Dona de gran sensibilitat i emotivitat, ens deixa una àmplia obra poètica caracteritzada per la construcció d'imatges, més metafòriques o més realistes.

Els poemes de Catà, llegits o escoltats, comunicaven esperança, consol i amor. Oferien mètrica estructurada, rimes perfectes i un missatge d'obertura a la transcendència. El dia de la mort, els nostres informatius van destacar la trista notícia. El pensament del dia, amb la veu de Jaume Aymar, va ser l'endemà un homenatge a ella. «La seva poesia intimista ens ha conduït pel camí de l'esperit», va dir. La rapsoda recitava el 8 de març passat l'últim poema a Ràdio Estel, sobre la dona. Nosaltres li dediquem el títol d'una altra obra seva: *Per sempre amb nosaltres*.

L'efemèride de la setmana

28 de maig del 1961: un article al diari *The Observer*, de Londres, signat per Peter Benenson titulat «Els presos oblidats», dona origen a una campanya de la qual sorgirà l'ONG Amnistia Internacional.

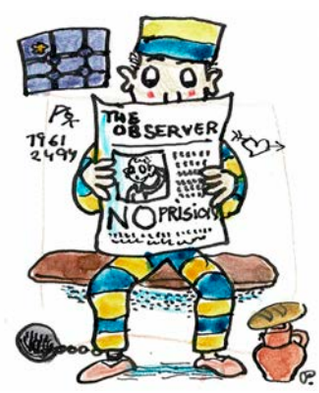

DES DEL MONESTIR

L'hora d'instaurar el poble de Déu

JAUME GABARRÓ
Monjo de Solius

Són diverses les narracions i interpretacions de la realitat pasqual tan rica i misteriosa que coneixem i celebrem amb el nom d'Ascensió del Senyor. El mateix evangelista Mateu no la descriu pas, sinó que reporta aquestes paraules de Jesús: «He rebut plena autoritat al cel i a la terra. Aneu, doncs, a tots els pobles i feu-los deixebles meus.» I el que s'hi assembla més en l'evangeli segons sant Joan són les paraules dites a Maria Magdalena: «Pujo al meu Pare, que és el vostre Pare.»

El fet és que Jesús se'n va i que els deixebles es queden. A veure per què. Si Jesús se'n va, ha de ser perquè ja ha complert la seva obra a la terra, ell que tan generosament ho ha donat tot, fins la pròpia vida. Només falta una cosa perquè es pugui realitzar el pla de Déu: que enviï des del Pare l'Esperit Sant sobre aquell petit grup que serà la cèl·lula inicial de l'Església.

> Si Jesús se'n va, ha de ser perquè ja ha complert la seva obra a la terra

I si els deixebles es queden, no és per a badar o recordar nostàlgicament, sinó que se'ls confia una missió immensa, immediata, la de convidar tota la gent del món a la plenitud de la vida, que culminarà en la joia d'un banquet etern.

Jesús ja havia congregat multituds a saciar-se de la seva paraula i del pa multiplicat, a sentir-se poble de Déu escollit per ell, i així els va donar identitat pròpia i un ser fraternal. Ara els apòstols hi hauran d'agregrar tothom qui vulgui, sense distincions, al vent de l'Esperit i regenerats per l'aigua del baptisme.

Copsar-ho nosaltres, viure-ho de tantes formes i expressar-ho, no és fàcil. Escoltem la veu d'un poeta, Mn. Pere Ribot, en el sonet *Muntanya de l'Ascensió*: *Oh humilitat glorificada! Oh / misteri entre silenci i oliveres! / Cos de llum, obre'm espai i dreceres. / Si tu m'eleves, prou m'elevo jo. // No cal enyorament, ni plany, ni plor. / Retornes a la terra amb mil maneres / d'amor. Esplet de garbes a les eres, / presència del Crist. Magnífic do. // Des d'aquest cim i terme del misteri / te'n vas al Pare, estens el teu imperi / i cremo jo el meu jo com en un forn // ardent. Renovo l'home. I, qui ho diria! / M'esperes des de sempre amb alegria / de veure en el capvepre el meu retorn.*

MIRADA AL MÓN

Coronavirus a Israel

JOAN M. VERNET
Salesià a Jerusalem

Abans de tot vull expressar la meva més profunda empatia a tots els lectors de *Catalunya Cristiana*: a uns perquè els ha mancat un ésser estimat, a altres per l'angoixa i temor del present i del futur, a tots, per poder-los donar un alè d'esperança.

Israel ha estat també víctima, com gairebé la major part dels estats del món, de la pandèmia del coronavirus. Les darreres dades parlen de 230 morts, 16.100 infectats i 9.400 recuperats. Molt poc, en relació amb altres països, degut certament a les mesures de protecció i de vigilància imposades per l'estat. Ha estat una actuació típica d'Israel, és a dir: ràpida, efectiva i severa.

S'han vist aspectes que han sembrat estupor, burla, crítica i fins i tot vergonya a molta gent d'aquest país modern i laic: el 19 de març, el ministre de Sanitat, Jacob Litzman, ultraortodox de 72 anys, deia textualment: «Nosaltres preguem i esperem que el Messies vindrà abans de Pasqua, el temps de la nostra redempció. Jo estic segur que el Messies vindrà i ens durà a fora, com Déu ens dugué fora d'Egipte. Ben aviat nosaltres sortirem en llibertat i el Messies ens redimirà de tots els conflictes del món.»

Escoles rabíniques i sinagogues continuaren obertes, sense fer cas de les prescripcions del govern: els llocs més infectats han estat, de fet, els ultraortodoxos. Ells prediquen que la religió és superior al laïcisme i per tant l'important és la llei de Déu i el que diuen els rabins, no la ciència. Tant el ministre com la seva dona han estat víctimes del coronavirus. Aclaparat per crítiques i atacs de tota mena, aquest ministre ha presentat fa poc la seva dimissió.

> Els llocs més infectats han estat els ultraortodoxos

Sorprenent, almenys fins ara, el cas de Palestina i Gaza, on s'esperava molta presència i força de la pandèmia; pel contrari, registren un molt limitat nombre d'incidents. Palestina: 353 afectats, 76 recuperats, 2 morts. Gaza: 17 casos, 3 morts, 13 recuperats.

I una última paraula sobre la nostra comunitat de Ratisbonne (50 salesians, dels quals 40 estudiants de Teologia), tots i tot bé, gràcies a Déu.

UN NOU LLINDAR

Donar raó de l'esperança que tenim

L'esperança és la virtut que va unida a la confiança en Déu i en el bon fer de les persones

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

La paraula *esperança* s'ha multiplicat per mil, per dir-ho d'alguna manera, és a dir, ha constituït un element constitutiu de l'experiència que està marcant no sols la nostra vida personal, sinó la de tota la humanitat. Esperança que és més que una simple espera, allò que cada dia ens manté mitjançant les obres que es van realitzant i els esdeveniments que van succeint. Esperança és molt més... És la «virtut» que va unida a la confiança en Déu i en el bon fer de les persones. Una virtut igualment unida a la caritat, sense la qual difícilment tindria una explicació plausible.

Quan dic que és una virtut —és una de tres virtuts teologals juntament amb la «fe» i la «caritat»— vull dir que és molt més que un valor col·locat dins el rànquing dels que anem assumint i ens configuren. El valor queda sovint supeditat a allò que valorem i roman en una esfera subjectiva o de consens social. D'aquí la seva validesa i alhora la seva feblesa. En canvi, quan parlem de virtut, i teologal, és a dir que em relaciona amb Déu, cal entendre-la com a força interior, o també com a do gratuït i que té a veure amb la transformació espiritual que podem experimentar quan es fa vida de la nostra vida.

L'esperança té a veure no tant en el desig d'aconseguir allò que jo vull, sinó allò que realment ha de donar el sentit últim a la nostra vida. L'esperança ens porta a situar-nos davant d'un bé major i veure-hi implicada tota la nostra existència. En definitiva, l'esperança cristiana veu aquest bé major en Déu que ens ha manifestat el seu amor en Jesucrist i ens en fa participar. Per això, creure en el Ressuscitat és el fonament, la raó de fons que la nostra vida té la seva mateixa projecció, és a dir, que estam destinats a viure per sempre en la plenitud de la felicitat en Déu, que és tot Amor. Aquesta és la raó de la nostra esperança, i de la qual hem de saber donar testimoni.

La situació de pandèmia ha fet saltar moltes alarmes. La por, la desconfiança, la inseguretat, el recel, l'insomni, l'ansietat, entre moltes altres, han creat situacions insuportables, sobretot, quan tantes expectatives pròpies de la societat del benestar s'han convertit en drames d'una societat del malestar. Els reptes que contenen ens han de posar en línia de conversió, d'entrar més dins el propi interior perquè sigui transformat per Aquell qui és capaç de donar-nos vida i donar-nos-la en abundància. Pensar més en l'altre i no tant en un mateix, obrir camins de confiança en el Déu de Jesús i transitar-los amb amor sòlid envers els altres poden fer que l'esperança rebroti i ens obri a noves dimensions.

Vides d'entrega i vocació

Cinc capellans diocesans i 15 religiosos i religioses a Catalunya han mort a causa del Covid-19

MACIÀ GRAU

Just en el moment en què les parròquies de Catalunya van recuperant la normalitat gradualment, és també oportú posar la mirada enrere per recordar tots els sacerdots, religiosos i religioses, en definitiva homes i dones que han entregat la seva vida a Déu, que ens han deixat a causa de la pandèmia del coronavirus. En total, a Catalunya han mort 5 capellans i 15 religiosos i religioses a causa del Covid-19, a més de tots els casos que no s'han confirmat mèdicament. En aquest reportatge recordem els casos confirmats, tenint en compte que la llista segurament és més llarga degut a la falta de proves.

En alguns països com Itàlia el Covid-19 ha deixat molt tocats els membres del clergat, ja que la xifra dels capellans que hi han mort a causa del virus ja supera el llindar del centenar, incloent-hi el bisbe Angelo Moreshi, Vicari Apostòlic de Gambella, a Etiòpia. Les comunitats religioses, tot i que de vegades tenen menys contacte amb la població, tampoc han pogut escapar de la pandèmia, fins al punt que en alguns casos gairebé han desaparegut per complet a causa de l'alta mortalitat del Covid-19. A França, per exemple, els jesuïtes han fet pública la xifra de 12 morts a causa de la pandèmia, i l'abadia benedictina de Fleury, al sud de París, ha reportat que fins a 18 monjos han donat positiu per Covid-19, fet que ha provocat que s'hagin hagut de posar en quarantena.

En el cas dels religiosos de casa nostra, gràcies a la col·laboració de la Unió de Religiosos de Catalunya (URC), hem pogut saber que fins ara han traspassat 15 religiosos i religioses a causa del Covid-19, una xifra que podria ser molt superior si tenim en compte els casos que no s'han comprovat mèdicament però que la URC considera com a probables. Aproximadament podem parlar de 30 morts. Pel que fa als preveres diocesans que ens han deixat a causa del Covid-19 se'n comptabilitzen cinc, dos dels quals encara estaven en actiu i els altres jubilats, tot i que tots continuaven col·laborant en tasques de les parròquies. A l'espera que en els propers dies es pugui fer un funeral solemne per a cadascun d'ells a les seves respectives diòcesis, els recordem i agraïm la tasca de servei a l'Església catalana.

«A Itàlia, la xifra dels capellans que han mort a causa del coronavirus ja supera el llindar del centenar»

«Les comunitats religioses tampoc han pogut escapar a la pandèmia, fins al punt que en alguns casos gairebé han desaparegut per complet»

MN. JOAN CUADRENCH ARAGONÈS
(Arquebisbat de Barcelona)

El primer mossèn que ens va deixar a causa del Covid-19 va ser Mn. Joan Cuadrench Aragonès, que va traspassar el 20 de març a l'edat de 77 anys.

Ell és un dels sacerdots que encara estava en actiu, ja que era el rector de les parròquies de Sant Sebastià i Santa Maria Magdalena, a Barcelona. Anteriorment, havia sigut Vicari Episcopal de l'arquebisbat de Barcelona (2012-2018). El col·laborador de *Catalunya Cristiana* Joan Pallarès el va recordar en el nostre setmanari com una persona «solidària i molt preocupada de sempre no només de l'espiritualitat, sinó també per les necessitats dels seus feligresos». Mostra d'això va ser quan el 2008, a causa de la crisi econòmica va impulsar la iniciativa del primer banc d'aliments a manera de supermercat, evitant les cues i sempre vetllant per les persones. Una de les frases que li recordem i que descriu la seva essència és «la solidaritat forma part de l'ADN de l'Església».

MN. NARCÍS RIBOT TRAFÍ
(Bisbat de Terrassa)

El 6 d'abril va traspassar Mn. Narcís Ribot Trafí a l'edat de 68 anys. Actualment Mn. Narcís era rector de la parròquia de Sant Joan Baptista de Montcada i Reixac i vicari de la parròquia de Sant Esteve de Ripollet. Anteriorment, havia sigut vicari a la parròquia de Santa Eulàlia de Mèrida de l'Hospitalet de Llobregat i de la parròquia de Sant Martí de Cerdanyola del Vallès. A més de l'activitat que realitzava Mn. Narcís a les parròquies, destacava la seva afició pel cinema i la cultura, que el va portar a crear un blog personal on oferia comentaris de llibres i pel·lícules de manera periòdica (narcisribot.blogspot.com).

«De l'1 de gener al 10 de maig han traspassat 39 religioses i 20 religiosos»

MN. JOSEP ARIBAU RIBA
(Bisbat de Vic)

El dilluns de Pasqua ens va deixar a causa del Covid-19 Mn. Josep Aribau Riba, el sacerdot més gran d'edat de tota la diòcesi de Vic (96 anys). Tot i estar jubilat, Mn. Josep Aribau continuava amb les seves responsabilitats parroquials a l'església de Nostra Senyora del Roser d'Igualada, on va arribar-hi com a rector el 2001. El seu afany de servei el va portar a estar actiu fins a les darreres setmanes, i amb més de 70 anys de sacerdoci a les seves esquenes, que el van portar a ser vicari de la parròquia de Santa Maria d'Artés (1949) i rector de Sant Pere de Jorba i Santa Maria de Copons (1984).

MN. JOAN BAJONA I PINTÓ
(Bisbat de Solsona)

El 15 d'abril va traspassar, a l'edat de 87 anys, Mn. Bajona i Pintó, capellà jubilat resident a Balsareny. Des que va ser ordenat, Mn. Joan va servir pastoralment les parròquies de la Colònia Soldevila de Balsareny i de Navàs, on també va exercir de professor a l'Escola Professional. Actualment formava part de l'equip parroquial de Balsareny, i era membre de la Comissió diocesana de Música del municipi.

Precisament la seva implicació en les entitats socials i culturals dels pobles on va viure va ser una de les seves principals característiques, que el van portar a fundar la Coral Sant Esteve a la Colònia Soldevila i un grup infantil de *Pastorets* al mateix municipi creat per assegurar la continuïtat de la tradició.

Les congregacions de religioses i religiosos

Pel que fa a tots els religiosos que han mort a Catalunya a causa del Covid-19, les xifres proporcionades per l'URC ens indiquen que de l'1 de gener al 10 de maig han traspassat 39 religioses i 20 religiosos, que formaven part d'un total de 21 congregacions. De la suma d'aquesta xifra, el 27% sabem que ha mort a causa del coronavirus, i el 25% segurament també ho ha fet tot i que no s'hagi pogut confirmar. La mitjana d'edat dels difunts és de 86 anys, i el mes en el qual es van reportar més defuncions va ser el mes de maig, amb 29.

Encara que per qüestions de privacitat no puguem oferir els noms de les congregacions ni dels difunts, aprofitem per recordar Antonieta Solsona Puiggener, religiosa de la congregació de la Sagrada Família d'Urgell, que va traspassar el 20 d'abril a causa del Covid-19 a l'edat de 95 anys. Igual que l'Antonieta i els més de 30 religiosos i religioses que han mort a causa de la pandèmia a Catalunya, arreu del món les comunitats religioses s'han vist afectades per un virus que ens recorda la nostra fragilitat i ens fa aturar-nos per agrair totes aquestes vides de servei a Déu i als altres. Que els Senyor els porti a la llum de la seva presència.

MN. JOSEP MARIA BARENYS CAPELLADES
(Arquebisbat de Tarragona)

Finalment, el 25 d'abril va traspassar l'antic rector del Vendrell, Mn. Josep Maria Barenys Capellades, a l'edat de 90 anys. Tot i estar jubilat, Mn. Barenys seguia molt actiu ajudant l'actual rector, Mn. Norbert Miracle: «La seva pèrdua ens ha afectat molt perquè col·laborava molt amb nosaltres i l'estimàvem molt. Estem disgustats», exposa.

La vida de Mn. Josep Maria Barenys va estar estretament lligada a la parròquia de Sant Salvador del Vendrell, de la qual va ser rector més de 43 anys. Aquest vincle i estimació a la parròquia el va portar a rebre el 2011 l'insígnia d'or de la vila i el guardó de Fill Adoptiu.

Anterioment, havia exercit el ministeri a diversos municipis com Puigpelat, Belltall o Montferri, i el 1987 va ser nomenat vicari episcopal de l'Alt Camp, el Baix Penedès i el Tarragonès.

SABER ESCOLTAR

La ciència i la fe

JOAN GUITERAS I VILANOVA
Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

Els homes, al llarg de la història, sempre s'han preguntat per l'existència de Déu. Els cristians hem trobat una diàfana resposta: Déu Pare. Que, després de manifestar-se en la història, envià el seu Fill al món, passant arreu fent el bé i predicant. El gran teòleg Tomàs d'Aquino, al segle XIII, amb un mètode rigorós, va establir les cinc vies que mostren l'existència de Déu. Molts altres teòlegs han seguit el camí de sant Tomàs.

D'una manera o altra, hem hagut de trobar el diàleg entre la ciència i la fe. Heus aquí set nòbels de física que responen la pregunta: la ciència allunya de Déu?

«Per què crec en Déu? Perquè veig un univers que, si s'hagués construït quelcom diferent, mai no hauria donat a llum les estrelles ni els planetes, i molt menys les bactèries i les persones», William D. Phillips.

«Com a observador de la naturalesa, no puc evitar pensar que existeix un ordre superior... la idea que tot és fruit de la fortuna, per a mi, és inacceptable», Carlo Rubbia.

«En absència d'un incident absurdament improbable... les observacions de la ciència moderna semblen suggerir una dimensió sobrenatural», Arno A. Penzias.

«Mentre més anem coneixent el nostre univers, la probabilitat que tot s'hagi donat per processos causals es torna cada vegada més remota», Arthur H. Compton.

«Les úniques respostes possibles són d'ordre religiós... tant en l'univers com en la meva pròpia vida, tinc necessitat de Déu», Arthur L. Schawlow.

«Darrere la força que fa vibrar les partícules atòmiques, hem de suposar un esperit intel·ligent i conscient», Max Planck.

«Tot el qui està involucrat en la recerca de la ciència es convenç que s'hi manifesta un esperit molt superior al de l'home, davant del qual ens hem de sentir humils», Albert Einstein.

«El primer glop de la copa de les ciències naturals et farà ateu; però en el fons d'aquesta copa t'espera Déu», Werner K Heisenberg.

> El gran teòleg Tomàs d'Aquino, al segle XIII, va establir les cinc vies que mostren l'existència de Déu

A PROPÒSIT DE...

Principis i succedanis

P-J YNARAJA
Capellà del Montanyà
ynaraja@gmail.com

Em continua irritant l'expressió «fer missa» perquè no correspon a la realitat. No es fa missa, com es poden fer rosquilles. La missa és una celebració. Aquest terme, en l'àmbit en el qual em trobo, correspon a una acció en la qual intervé la la totalitat de la personalitat humana. La seva corporeïtat o sensorialitat, en la qual intervé la desgustació del Pa eucarístic; la seva mentalitat, posat l'intel·lecte en el misteri, i la seva espiritualitat, acompanyada la fe en l'amor.

Escoltar, sentir, dir o fer són verbs inapropiats.

Aquests temps històrics tan tristos seran recordats pel flagell del coronavirus, pandèmia encara no vençuda. Probablement també, per la irrupció de les retransmissions televisives.

Cal dir que a casa gaudeixo de la meva petita església, que em permet celebrar-hi la missa quan vull. D'acord amb això, costa ben poc afirmar que no segueixo les misses retransmeses per televisió. No crec que sigui el més encertat. M'uneixo, això sí, a les pregàries, al rosari, al viacrucis o a qualsevol altra súplica o instrucció.

Com ja he dit altres vegades, la trobada amb Jesús Verb diví, camí, veritat i vida, l'íntima comunió amb Ell, la trobo en la proclamació de la Paraula. El bisbe de Caravelí (del Perú), Reinaldo Nann, diu: «Hi ha un altre aliment i medecina espiritual per al cristià, que és la Paraula de Déu. És important alimentar-nos amb el pa de la Paraula. Ho poden fer les famílies obrint i compartint la seva Bíblia a casa. Pot ser una manera intensa d'unir-nos amb Crist i la pregària. La seva intensitat ens porta a una trobada profunda amb Crist. En comptes de queixar-nos de l'Estat o d'enfrontar-nos entre catòlics, cal buscar nous camins de trobada amb el Senyor.»

> Hi ha un altre aliment i medecina espiritual per al cristià, que és la Paraula de Déu

Des d'antic, en el si de l'Església, existeix la *Lectio Divina,* la lectura orant. Aquesta trobada amb sinceritat honrada, interpel·la i exigeix.

Podem llegir el llibre de Rut com a novel·la. La pregària sacerdotal de Jesús al Cenacle és una autèntica «comunió espiritual», de la qual tant s'ha escrit.

Vida eclesial

Aquesta setmana recollim la jornada de pregària davant el covid i els nous nomenaments de l'arquebisbat de Tarragona, ens fem ressò de les peticions de les parròquies del Prat i de la Fundació Nen Déu, us informem de la denúncia dels bisbes de l'Amazònia brasilera i Càritas alerta de la bretxa educativa

El Papa s'uneix a la Jornada interreligiosa de pregària, dejuni i obres de caritat

Francesc demana pregar com a germans per l'alliberament de totes les pandèmies

«Tots som germans, per això homes i dones de totes les denominacions religioses, ens unim en pregària i penitència, per demanar la gràcia de la guarició d'aquesta pandèmia», va recordar el 14 de maig el papa Francesc durant la celebració de la missa a la capella de la Casa Santa Marta, en al·lusió a la Jornada de pregària, dejuni i obres de caritat promoguda per l'Alt Comitè de la Fraternitat Humana.

En l'homilia, el Papa va assenyalar que «cadascun de nosaltres prega, les comunitats preguen, les confessions religioses preguen: preguen a Déu tots els germans, units en la fraternitat que ens aplega en aquest moment de dolor i tragèdia».

Francesc va assegurar que «no esperàvem aquesta pandèmia, però ara és aquí. I molta gent mor. I moltes persones moren soles i moltes persones moren sense poder fer-hi res». En aquest sentit, va indicar que podem pensar: «A mi no m'ha tocat, gràcies a Déu que m'he salvat; però pensa en els altres! Pensa en la tragèdia i també en les conseqüències per a l'educació i el que passarà després.»

El Pontífex també va advertir davant dels que opinen que aquest gest és «relativisme religiós i que no es pot fer». Per això va insistir: «Com que no es pot fer?, no podem resar al Pare de tots? Cadascú prega com sap, com pot, segons la seva pròpia cultura. No estem pregant els uns contra els altres, aquesta tradició religiosa contra aquesta, no! Tots estem units com a éssers humans, com a germans, pregant a Déu, segons la pròpia cultura, segons la pròpia tradició, segons les pròpies creences, però germans pregant a Déu, això es l'important: germans que dejunen, que demanen perdó a Déu pels nostres pecats, perquè el Senyor tingui misericòrdia de nosaltres, perquè el Senyor ens perdoni, perquè el Senyor aturi aquesta pandèmia. Avui és un dia de fraternitat, mirant l'únic Pare.»

Aquest pandèmia, va destacar el Papa, ens està despertant una mica, «però hi ha moltes altres pandèmies que fan morir les persones i no ens n'adonem, mirem cap a una altra banda. Som una mica inconscients davant les tragèdies que passen al món en aquest moment».

Com a exemple, Francesc va posar en relleu: «En els primers quatre mesos d'aquest any, 3 milions 700 mil persones han mort de gana. (...) Aquesta pregària d'avui per demanar al Senyor que aturi aquesta pandèmia ha de fer-nos pensar en les altres pandèmies al món. N'hi ha moltes! La pandèmia de les guerres, de la fam i moltes altres. Però l'important és que avui, junts i gràcies al coratge que ha tingut l'Alt Comitè per a la Fraternitat Humana, hem estat convidats a pregar segons la pròpia tradició i a fer un dia de penitència, de dejuni i també de caritat, d'ajuda als altres. Això és l'important.»

L'Alt Comitè per a la Fraternitat

AICA
Ciutat del Vaticà

PAPA FRANCESC
«Hi ha moltes altres pandèmies que fan morir les persones i no ens n'adonem, mirem cap a una altra banda. Som una mica inconscients»

Humana, presidit pel cardenal Miguel Ángel Ayuso Guixot, president del Pontifici Consell per al Diàleg Interreligiós, es va establir l'agost del 2019, a la Casa Santa Marta, pocs mesos després de la trobada històrica del 4 de febrer entre el papa Francesc i el gran imam d'Al-Azhar, Ahmed al-Tayyeb, a Abu Dhabi i la signatura del *Document sobre la fraternitat humana per a la pau mundial i la convivència comuna*. Inclou guies religiosos, erudits i exponents culturals d'arreu del món, tant del món cristià, com del musulmà i del jueu, units pel desig de promoure els ideals de pau i respecte mutu continguts en aquest document.

D'altra banda, la Llibreria Editrice Vaticana acaba de publicar el llibre *La vita dopo la pandèmia* («La vida després de la pandèmia»), que recull vuit intervencions del papa Francesc en els primers mesos de l'any marcats per la pandèmia del coronavirus, del 27 de març al 22 d'abril, i que es pot llegir com un desenvolupament únic del seu pensament i com un ric missatge a la humanitat.

El llibre està disponible gratuïtament en format digital al lloc web de la Llibreria i a la pàgina web de Vatican News.

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Pasqua avui

Estem arribant al final del temps pasqual. Després d'aquests 50 dies dedicats a viure en profunditat la Resurrecció en la nostra vida, a instal·lar una nova forma de viure, seguim any rere any necessitant recordar-ho perquè no aconseguim passar-ho novament pel cor.

De manera reiterada hem escoltat en els evangelis com Jesús ressuscitat ens deia «alegreu-vos», «per què teniu por?, per què sorgeixen dubtes en el vostre cor?», «que no s'espanti el vostre cor»... i molts cops: «Pau a vosaltres.»

Enguany aquestes paraules les podem escoltar dedicades a nosaltres, a cadascun, si hem cregut, si hem viscut amb Jesús aquests dies, o potser per tot el que vivim, hem de fer vida aquest missatge de vida i esperança.

Aquell matí quan Maria descobreix que Jesús ha ressuscitat, sent una alegria profunda i corre a anunciar-ho a tots els deixebles que estaven tancats per por, tots pensaven que s'havia acabat, però Maria els obre novament els ulls perquè ella ha sentit que l'amor és més fort que la mort.

Avui vivim una situació en la qual el dolor i la por ens poden superar, però si confiem en Jesús, sabem que hem d'anar a Galilea i mostrar la nostra alegria i esperança al món, hem d'anar rere el ressuscitat i mostrar el camí que amb ell hem recorregut al nostre entorn.

Potser la nostra missió avui sigui mostrar un nou estil de vida en el qual sigui l'alegria profunda de saber-nos estimats i sostinguts la que ens permeti superar els obstacles i cercar noves maneres de relacionar-nos conscients que, tot i en situacions en les quals el dolor i la por es fan patents, tenim esperança en un món més humà orientat per l'amor.

Pau a vosaltres.

ESTHER BORREGO

Tarragona

L'arquebisbe Joan Planellas crea un nou organigrama de govern que posa l'èmfasi en els diversos aspectes de la missió de l'Església

Nomenaments a l'arquebisbat de Tarragona

MACIÀ GRAU
Tarragona

El dilluns 4 de maig, l'arquebisbat de Tarragona va fer pública la creació d'un nou consell episcopal que suposarà un canvi total en l'organigrama de govern i en la gestió del territori tarragoní. L'encarregat de comunicar aquesta novetat, impulsada per l'arquebisbe Joan Planellas, va ser el plebà de Montblanc, Simó Gras, que dins les novetats que inclou el nou organigrama complirà la funció de comunicar els fets importants i realitzar les rodes de premsa. A través d'un nou format comunicatiu, que va incloure un vídeo explicatiu, una gravació i un text escrit, mossèn Simó Gras va anunciar qui ocuparà els nous càrrecs del consell episcopal, així com altres responsabilitats dins la casa de l'Església tarragonina.

Els vicaris episcopals

La principal novetat del canvi en l'organigrama ha estat el nomenament de tres nous vicaris episcopals, que, a diferència dels anteriors (que s'ocupaven de diferents zones del territori), a partir d'ara seran els responsables d'un aspecte diferent de la missió de l'Església. D'aquesta manera, s'ha creat la figura del vicari de les Persones (Mn. Jordi Figueres), que vetllarà i potenciarà l'acompanyament de tots els agents de pastoral que configuren l'Església de Tarragona; el vicari de la Pastoral (Mn. Joan Àguila), que se centrarà a reactivar, reanimar i impulsar tota la vida pastoral de l'arquebisbat; i el vicari de la Caritat (Mn. Lluís Simon), que potenciarà la dimensió més caritativa, i del qual dependran les delegacions vinculades amb la misericòrdia i l'ajuda. Aquests tres vicaris, acompanyats del vicari general, que continuarà sent Mn. Joaquim Fortuny, formaran el nou consell episcopal, que és l'òrgan de govern més proper a l'arquebisbe a l'hora de gestionar la diòcesi.

Comunicació més pedagògica

A banda de la creació del nou consell episcopal, les reformes que va exposar Mn. Simó Gras també

MN. SIMÓ GRAS
«El gran hàndicap d'aquest moment concret de la nostra història eclesial és que anem sumant responsabilitats i tasques i no en deixem»

Una de les novetats comunicatives de l'arquebisbat són els vídeos que acompanyaran els comunicats de premsa.

ARQUEBISBE JOAN PLANELLAS «Volem que la diòcesi respongui adequadament als reptes plantejats pel papa Francesc a l'encíclica "Laudato Si"»

posen l'èmfasi en la millora de la comunicació entre l'arquebisbat de Tarragona i els mitjans de comunicació, com va explicar el mateix plebà de Montblanc: «A partir d'ara no només explicarem les decisions que prenem, sinó que intentarem explicar-ho tot d'una manera pedagògica i més clarificadora.» La responsabilitat de complir aquest objectiu recaurà principalment en la figura de Mn. Simó Gras, que, tot i que el Departament de Mitjans de Comunicació continuarà funcionant de la mateixa manera, a partir d'ara serà la nova cara visible de l'arquebisbat, ocupant el càrrec de portaveu.

A la creació d'aquesta nova figura se li han sumat altres novetats en l'àmbit tecnològic que inclourà la diòcesi a l'hora de comunicar-se amb els mitjans i els feligresos: més materials d'àudio i de vídeo, que facilitaran la comprensió dels continguts i es podran reproduir fàcilment a través de les xarxes socials.

Nous càrrecs dins l'Església tarragonina

Finalment, Mn. Simó Gras va anunciar també algunes novetats en els òrgans de sosteniment de l'Església tarragonina, entre els quals destaca la creació d'una nova delegació que s'encarregarà de la gestió i la correcta administració dels béns de l'arquebisbat de Tarragona. L'encarregat de dirigir aquesta delegació, que està relacionada amb la Delegació d'Economia i la de Patrimoni Cultural, serà Mn. Josep Mateu, que també ha estat nomenat rector del Seminari Pontifici de Tarragona.

Precisament la necessitat de cobrir els nous òrgans de govern que ha creat l'arquebisbe i la falta de mossens és un dels factors que fa que cada vegada siguin més els sacerdots que s'hagin de reponsabilitzar de diversos aspectes de l'Església, com explica Mn. Simó Gras: «El gran hàndicap d'aquest moment concret de la nostra història eclesial és que anem sumant responsabilitats i tasques i no en deixem, i això dificulta fer-les amb la intensitat i la dedicació que voldríem.» El seu cas n'és un clar exemple, ja que també ha estat nomenat recentment canceller i moderador de la cúria.

Comissió diocesana per fer front als efectes del Covid-19

Per tal de fer front als efectes del Covid-19 a l'arquebisbat de Tarragona, el dijous 14 de maig es va constituir una Comissió diocesana que tindrà l'objectiu d'establir un pla de xoc caritatiu, a més de realitzar una reflexió aprofundida de la crisi sobre la vida de les persones i la creació. Com va explicar l'arquebisbe Planellas, a part d'aquesta comisssió també està prevista la creació d'un Secretariat permanent sobre Ecologia i Justícia, que permetrà que la diòcesi «respongui adequadament als reptes plantejats pel papa Francesc a l'encíclica *Laudato Si*».

Tarragona

JOSEP MATEU «Tot va anar molt bé, la gent em va dir que havia sigut molt emocionant poder tornar a l'església i a la normalitat de la comunitat»

L'aforament de l'església de Sant Jaume de Riudoms actualment s'ha limitat a vuitanta persones.

La parròquia de Riudoms torna a la normalitat en una emotiva eucaristia

Primeres celebracions amb culte públic a Tarragona

MACIÀ GRAU
Tarragona

Un dels moments més esperats per moltes persones després del tancament temporal de les parròquies ha sigut el retorn de les celebracions litúrgiques amb culte públic, ja que durant aquests mesos les misses només s'han pogut seguir a través dels mitjans de comunicació o a les xarxes socials. És per això que, a mesura que les diverses diòcesis de Catalunya han arribat a la Fase 1 o 0,5 de la desescalada, la gent ha viscut d'una manera especialment emotiva aquest retorn a les esglésies.

Les primeres misses a l'arquebisbat de Tarragona

Un clar exemple del que ha suposat pels feligresos el retorn a la normalitat el trobem a la parròquia de Sant Jaume de Riudoms, on l'11 de maig es va celebrar la primera missa amb culte públic. A la celebració hi van participar 18 persones, entre les quals hi havia l'alcalde del poble, que com va explicar el rector de la parròquia, Mn. Josep Mateu, «va tenir un gest bonic i una deferència cap a la comunitat cristiana de Riudoms».

Durant la missa, que també es va retransmetre pel canal de Youtube de la parròquia, es van seguir en tot moment les mesures establertes per les autoritats i la Conferència Episcopal Espanyola, que van anar des de la neteja dels bancs abans i després de la missa fins al compliment de la distància de seguretat entre els feligresos, que van actuar de manera molt conscienciada.

Les primeres impressions del rector, un cop acabada la primera missa, van ser molt positives: «Tot va anar molt bé, la gent em va dir que havia sigut molt emocionant poder tornar a l'església i a la normalitat de la comunitat.»

Retorn progressiu

Tot i complir amb la normativa i oferir gels desinfectants, la major part dels membres de la parròquia encara no s'han apropat a l'església, per prudència: «He parlat amb alguns feligresos i els més grans m'han dit que encara no vindran, perquè tenen por», explica Mn. Mateu. Per aquest motiu les primeres setmanes està previst que l'afluència a les celebracions no sigui la mateixa que abans de començar el confinament, en el que serà un retorn progressiu a la normalitat. De moment, en el cas de Riudoms fins que no hi hagi més feligresos es faran totes les misses ordinàries però al diumenge només se'n farà una. D'altra banda, a causa d'aquesta situació, la programació de les xarxes de la parròquia, és a dir, el cafè *on line* i les misses i pregàries en *streaming* continuaran fins que hi hagi un retorn complet de la feligresia.

Sant Feliu de Llobregat

Col·lecta extraordinària de les parròquies del Prat de Llobregat

«Trigarem a normalitzar l'economia de les parròquies»

CARME MUNTÉ
Redacció

La supressió del culte públic a causa de la crisi sanitària generada pel Covid-19 ha deixat molt tocada l'economia parroquial, que en bona part s'alimenta de la col·lecta que es fa a les celebracions religioses. Davant d'aquesta realitat, les parròquies emeten missatges de sensibilització perquè la feligresia es faci més corresponsable del seu sosteniment. Les parròquies del Prat de Llobregat, al bisbat de Sant Feliu de Llobregat, han posat en marxa una col·lecta extraordinària. «És una col·lecta que hem començat a les xarxes durant el tancament dels temples i que prosseguirà unes setmanes quan puguem tornar a obrir-los, per suplir la manca d'ingressos fets en les eucaristies i la celebració dels sagraments», explica Josep Torrente, rector de Sant Pere i Sant Pau. S'adreça a tota la feligresia i a les persones vinculades d'una manera o altra a les parròquies del Prat i que són sensibles i corresponsables amb les despeses que comporta l'acció de l'Església i el manteniment dels espais de culte, educatius i de trobada i les persones que en tenen cura.

JOSEP TORRENTE
«Caldria estendre a un nombre major de feligresos aquest compromís econòmic amb la comunitat»

Segons explica Mn. Torrente, en el cas de les parròquies del Prat, del conjunt d'ingressos econòmics, les aportacions a les col·lectes, els sagraments i els llantions que la gent encén com a símbol de la seva pregària representen més de la tercera part de les entrades a la parròquia més gran i la meitat a les petites. Això ha quedat a zero durant aquests dos mesos. «És cert que s'han reduït algunes despeses però no han desaparegut. Gràcies a Déu s'han mantingut la majoria de les aportacions periòdiques que en signe de corresponsabilitat alguns feligresos tenen domiciliades, posant en relleu la utilitat i conveniència d'aquest sistema que expressa l'adhesió i compromís amb l'economia parroquial. També han crescut les aportacions a Càritas interparroquial, quan hem anat explicant l'increment de persones que venen a demanar ajuda a les parròquies.»

Encara que gradualment les esglésies vagin recuperant el culte públic, el rector de Sant Pere i Sant Pau reconeix que la pèrdua econòmica s'allargarà: «L'experiència de la darrera crisi econòmica ens va ensenyar que a totes les famílies calia prioritzar les necessitats bàsiques. Així mateix, una part de la feligresia la constitueixen persones grans o malaltes o en situació de risc, a les quals es recomana que valorin la conveniència de no sortir de casa seva. Trigarem a normalitzar l'economia de les parròquies.»

Per això és molt important la sensibilització i corresponsabilitat de tota la feligresia en el sostenimment econòmic de la parròquia, la diòcesi i l'Església en general. «Les aportacions econòmiques són un dels signes de corresponsabilitat de tota la família parroquial. I també de la família diocesana, a través del Fons comú», subscriu Josep Torrente. «La nostra percepció és que caldria estendre a un nombre major de feligresos aquest compromís econòmic amb la comunitat, que l'economia de les comunitats no depengui tant d'alguns donatius més quantiosos i sigui més un compromís de tots, per petita que sigui l'aportació.»

Les parròquies del Prat de Llobregat desenvolupen una pastoral conjunta. La foto correspon a les convivències amb les famílies de la catequesi a Begues, poques setmanes abans del confinament.

Barcelona

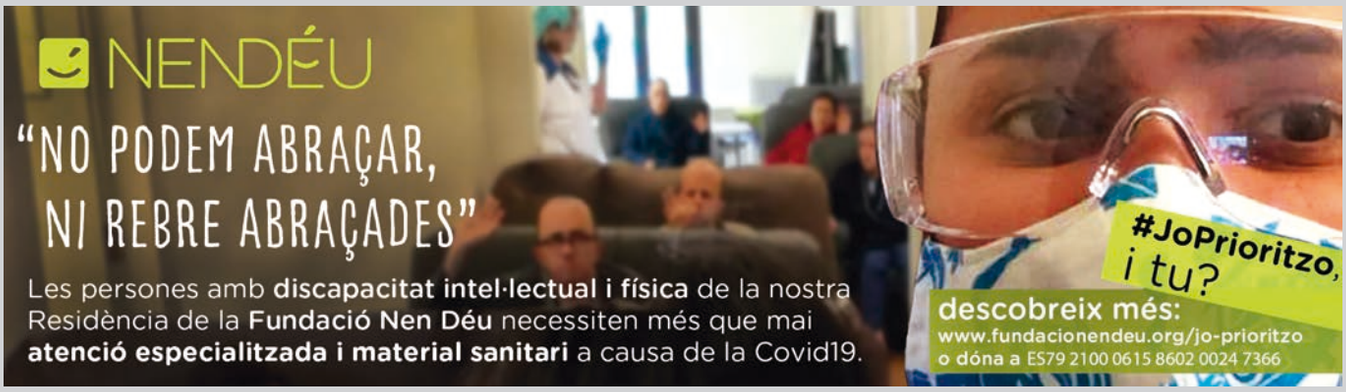

La iniciativa serveix per finançar material sanitari per a les persones ateses a la llar-residència i els professionals que en tenen cura

La Fundació Nen Déu posa en marxa una campanya de captació de fons

CARME MUNTÉ
Redacció

La Fundació Nen Déu, que treballa a Barcelona des de l'any 1892 i que ofereix educació, assistència i atenció especialitzada a persones amb discapacitat intel·lectual, ha impulsat la campanya de captació de fons «Jo Prioritzo» per finançar material sanitari per a les persones ateses a la seva llar-residència a Tiana (Maresme) i els professionals que en tenen cura. «Els protocols de seguretat ens obliguen a noves despeses que requereixen nou finançament», ha explicat Salvador Pàmies, director de la Fundació Nen Déu. «Necessitem comprar material sanitari tant per als residents com per al personal, alhora que també cal finançar l'increment de professionals, ja que en la fase de confinament hem requerit dos monitors més per dia.»

La Fundació Nen Déu atén diàriament més de 240 persones amb discapacitat a través de l'Escola, el Taller Ocupacional, la Residència o el Centre de Dia. A més, la Fundació compta amb un centre de consultes externes, els Consultoris Mèdics Nen Déu, amb 52 professionals que realitzen més de 19.000 diagnòstics anuals. Tret dels dotze residents de Tiana, que reben una atenció presencial, la resta de persones són ateses telemàticament com a conseqüència de la crisi sanitària causada pel Covid-19. Des de l'11 de maig el Centre Mèdic ha repres progressivament les visites presencials, sempre extremant les mesures de seguretat.

«Nosaltres intentem aproximar-nos al màxim posible a cadascun dels nois i noies que atenem», explica Salvador Pàmies. «No obstant això, i malgrat que fem els màxims possibles perquè puguin continuar fent feina a casa, el rendiment escolar no és en cap cas comparable al de l'escola.» Hi ha una altra qüestió important, que és la de la socialització, més encara quan parlem de col·lectius vulnerables: «Tancats a casa, es troben amb un entorn molt reduït, mentre que l'escola els permet socialitzar amb un grup elevat de persones. A la fundació reben educació, assistència i atenció especialitzada, i fan esport. En aquest sentit, el confinament és un drama per a tothom, però potser qui més el pateix són les persones amb discapacitat, per aquest grau de vulnerabilitat que tenen.»

El director de la Fundació Nen Déu ha explicat, en una entrevista al programa *A primera hora* de Ràdio Estel, que el finançament principalment prové del concert amb l'administració pública i de les quotes de les famílies. Ara bé, l'ajuda econòmica dels patrocinadors i donants privats és el que permet quadrar l'exercici econòmic i respondre al dèficit estructural. «Per això, busquem gent que estigui sensibilitzada amb les persones amb discapacitat i pugui fer la seva aportació.» Més informació: fundacionendeu.org/jo-prioritzo.

SALVADOR PÀMIES
«El confinament és un drama per a tothom, però potser qui més el pateix són les persones amb discapacitat»

Brasil

Bisbes de l'Amazònia brasilera exigeixen mesures urgents davant del Covid-19

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA
Redacció

Davant la situació de la pandèmia del Covid-19, 67 bisbes de l'Amazònia brasilera han signat una nota pública amb la qual convoquen l'Església i tota la societat a exigir mesures urgents del Govern federal, del Congrés Nacional, dels Governs estatals i de les Assemblees Legislatives.

«Els pobles de l'Amazònia exigeixen atenció especial de les autoritats perquè les seves vides no siguin violades. La taxa de mortalitat és una de les més altes del país i la societat ja està presenciant el col·lapse dels sistemes de salut a les ciutats principals, com Manaos i Belém. Les estadístiques proporcionades pels mitjans de comunicació no es corresponen amb la realitat», denuncien els prelats.

Els bisbes constaten que els pobles indígenes, els afrodescendents i altres comunitats tradicionals corren un gran risc, «que també s'estén al bosc, a causa del paper important d'aquestes comunitats en la seva conservació». I afegeixen: «A més dels pobles del bosc, les poblacions urbanes, especialment a les perifèries, estan exposades i les seves condicions de vida es degraden encara més per la manca de sanejament bàsic, habitatge, alimentació i feina. Són migrants, refugiats, pobles indígenes urbans, treballadors industrials, treballadores domèstiques, persones que viuen del treball informal i que demanen protecció de la salut.»

La nota dels prelats recorda que el coronavirus i la crisi socioambiental «ja està mostrant una gran tragèdia humanitària causada per un col·lapse estructural. Amb l'Amazònia cada vegada més devastada, les pandèmies successives seran encara pitjors que la que estem experimentant actualment».

Davant d'aquesta situació, els bisbes de l'Amazònia brasilera reclamen «salvar vides humanes, reconstruir comunitats i relacions enfortint les polítiques públiques (...); rebutjar discursos que desqualifiquen i desacrediten l'efectivitat de les estratègies científiques; adoptar mesures restrictives per a l'entrada de persones en tots els territoris indígenes, a causa del risc de transmissió del nou coronavirus (...); fer proves en la població indígena per adoptar les mesures d'aïllament necessàries i prevenir la propagació del Covid-19; proporcionar l'equip de protecció personal (...); protegir els professionals de la salut que treballen en els fronts de salut dels pobles, acompanyant-los també en les seves febleses psicològiques i físiques».

Especialment, exigeixen que es garanteixi la seguretat alimentària dels pobles indígenes, afrodescendents, riberenys i altres poblacions tradicionals a l'Amazònia i que s'enforteixin les mesures d'inspecció contra la deforestació, la mineria i la mineria d'or, especialment en terres indígenes i tradicionals i àrees de protecció ambiental.

Els pobles indígenes, els afrodescendents i altres comunitats tradicionals corren un gran risc

Càritas internacional

Els prelats reclamen protecció per a la població indígena.

Madrid

Càritas internacional

Molts nens i nenes no poden seguir una educació escolar a distància.

REDACCIÓ
Madrid

Càritas detecta un augment de la bretxa educativa

Els efectes socials causats per la crisi del coronavirus i les condicions de confinament decretades dins de l'estat d'alarma estan multiplicant les dificultats d'accés a drets bàsics de les persones en situació més vulnerable. És el cas de l'educació dels nens i adolescents que viuen en llars en situació d'exclusió social, on Càritas detecta un augment de la bretxa educativa.

En aquests nuclis familiars, a les greus limitacions derivades de la precarietat econòmica dels progenitors i de les condicions d'habitabilitat dels habitatges s'afegeixen la incapacitat d'accés tecnològic dels fills per poder fer un seguiment de l'activitat escolar a distància.

A la desigualtat educativa se suma la bretxa tecnològica, creada no només per l'absència d'ordinadors o impressores a casa i l'accés a internet, sinó també per una manca de cultura tecnològica a la família.

La situació d'emergència sanitària i social generada ha obligat les 70 Càritas diocesanes de tot el país a reforçar l'acompanyament a les famílies vulnerables amb accions específiques i seguiments telefònics individualitzats per donar suport a la tasca del professorat en coordinació amb els centres educatius. Es faciliten, a més, lots de material escolar per a aquelles famílies que ho demanen. A més del reforç educatiu a les famílies, els equips diocesans faciliten suport emocional i d'escolta, i oferta de lleure saludable en el temps lliure dins de la llar per acompanyar els pares en la seva responsabilitat i poder alliberar de la pressió les famílies que, per feina o altres motius, no poden passar tant de temps amb els seus fills i filles com els agradaria.

Càritas entén que per fomentar el desenvolupament i aprenentatge les prioritats no s'haurien de centrar només en els continguts curriculars, sinó també en un altre tipus d'aprenentatges, com la gestió de les emocions, la generació d'un pensament crític i el desenvolupament de diferents habilitats socials, com l'empatia, la capacitat d'adaptació o la resolució de conflictes.

Aquesta crisi posa sobre la taula la necessitat inajornable d'un pacte d'estat per a l'educació, que garanteixi un mateix currículum acadèmic per a tots els alumnes durant l'escolarització obligatòria o que postposi els itineraris diferenciats fins a les etapes postobligatòries, de manera que es puguin unificar esforços i recursos a favor d'un mateix objectiu per pal·liar les desigualtats educatives.

> Aquesta crisi posa sobre la taula la necessitat inajornable d'un pacte d'estat per a l'educació

SIGNES D'AVUI

Tot està connectat

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

Els problemes cal solucionar-los al nivell en què es plantegen. La pandèmia afecta moltes persones. En la seva etimologia grega, significa que afecta tot (*pan*) el poble (*demos*). Aplicant aquest principi, només molts o tots el podran solucionar. La raó de fons rau en un altre principi, moltes vegades ignorat. El papa Francesc ho expressa amb gran claredat a l'encíclica *Laudato si'*: «Tot està connectat. Per això es requereix una preocupació per l'ambient unida a l'amor sincer envers els éssers humans i a un constant compromís davant els problemes de la societat» 91. Per això, quan parla del món parla de la casa comuna. Sense solidaritat a fons no hi ha solució possible. El Covid-19 ha sacsejat tothom, però els països més rics no l'han pogut evitar. El deteriorament de l'economia és brutal. Si la societat es polaritza entre rics i pobres sense construir un pont que els apropi i en disminueixi les diferències abismals, a més d'un problema econòmic tindrem un problema social. Quan no hi ha esperança, la violència pot ser extrema.

Tres exemples que «tot està connectat». Primer: l'ecologia. Moltes intervencions sobre el medi ambient són un greu atemptat a l'equilibri perquè en desconeixem els efectes secundaris que s'escapen a les nostres previsions. Aquest virus s'acostuma a atribuir a la relació humana amb determinats animals a la Xina. Es pot fer gairebé tot, però sempre desconeixem les conseqüències que poden comportar algunes conductes.

> Els problemes cal solucionar-los al nivell en què es plantegen

Segon: la psicologia. Es parla de constel·lacions familiars de Bert Hellinger. La situació d'una persona dins de la família o d'un grup queda afectada per les relacions que s'estableixen dins del sistema concret. Trobar-hi el lloc adient obre horitzons d'equilibri i felicitat.

Tercer: l'espiritualitat. En la teologia cristiana es parla del Cos Místic de Crist. El bé i el mal de cada persona, fins i tot el que no se sap, repercuteix en el conjunt. Prescindir de la fraternitat, viscuda a fons, té un preu molt elevat. L'egoisme ho espatlla tot.

FINESTRA A LA VIDA

S'aguditzen les diferències?

VICTÒRIA MOLINS, *s.t.j.*
viquimolins70@gmail.com

Ho veiem cada dia i sempre, però hi ha moments en què les coses empitjoren. Per això, durant aquesta pandèmia que ens té a tots trasbalsats, advertim més la distància feixuga entre els que tenen un sostre, on es poden confinar, i els que han restat al carrer o en naus habilitades sense la intimitat que agrada tothom; entre els que tenen pati o jardí, o almenys un balcó, i els que viuen atapeïts en pisos rellogats a diferents famílies; entre els que tenien estalvis, malgrat que no poden obrir la botiga o el restaurant, i els que, treballant per hores, precàriament, vivien al dia i s'han quedat sense res...

Però avui em fixaré en una de les diferències que han creat més problemes, deixant de banda la més greu que és la de la malaltia i la mort, i la conseqüència més dolorosa que és la pobresa extrema. Em refereixo als nens i als adolescents en edat escolar que no tenen les eines necessàries per seguir les classes *on line* que volen impartir des de l'escola: ni ordinador, ni ajuda dels pares, que prou tenen amb entendre la llengua amb la qual els fills parlen amb els educadors. Si a això hi afegim la manca d'espai als pisos compartits, l'angoixa dels adults en condicions pèssimes, que sovint es manifesta en sortides de to i en nerviosisme que els nens intueixen, la situació s'agreuja i augmenta la diferència de la qual parlava al començament.

Sovint em pregunto: per què sento més vegades plorar els meus veïns sirians —que ja venen d'un passat de bombes i de destrucció de casa seva— quan abans del confinament els sentia riure i jugar quan tornaven de l'escola?

Avui, com altres vegades des que va començar la pandèmia, he pogut parlar per videoconferència —actual «finestra a la vida»— amb uns renebots meus: al sol, a l'ampli balcó de casa seva, feien els deures que la mare, professora del mateix col·legi dels fills, supervisava. No, no és el mateix el confinament per a uns que per a uns altres. Les diferències s'aguditzen quan l'ombra d'una dificultat afegida les fa més paleses. I tant!

> Hi ha molts nens i adolescents que no tenen les eines necessàries per seguir les classes «on line»

Experiència solidària de la família Martinot-Soler a la llar de NPH a Hondures

Un viatge que canvia la perspectiva

ROSA MARÍA JANÉ CHUECA
Fotos: Christophe Martinot

La llar de NPH a Hondures.

FAMÍLIA MARTINOT-SOLER «Ens hem conegut més bé, ens hems admirat, ens hem emocionat veient com cadascú ha estat "adoptat" com a part de la família NPH»

Ja ha passat gairebé un any des que la família Martinot-Soler va viure una experiència que els ha canviat «a molts nivells, però tots bons», reconeixen. El matrimoni Christophe Martinot i Patricia Soler, juntament amb els seus fills Marcos (19 anys), Víctor (13) i Lucas (7), van tenir l'ocasió de passar una part de les vacances a Hondures, concretament al Rancho Santa Fe. Es tracta d'una llar de Nuestros Pequeños Hermanos (NPH), a menys d'una hora de la capital, Tegucigalpa, i que és la casa on s'ofereix un programa educatiu des de preescolar fins a tallers vocacionals per a joves.

NPH té com a objectiu transformar la vida de nens i famílies vulnerables a través de programes d'educació, salut i atenció de qualitat. I ofereix la possibilitat de tenir una experiència de vida passant 15 dies en una de les seves llars, participant en les activitats que s'organitzen a les cases.

Per això, quan la família Martinot-Soler va tenir l'oportunitat de conèixer de prop la tasca de NPH i de compartir amb els més petits una part de la seva vida, no ho va dubtar i l'agost de l'any passat va viure aquesta experiència inoblidable.

El pare, Christophe, es va dedicar a ajudar en temes de màrqueting i recaptació de fons, a més d'impartir un curs als universitaris sobre com treure el màxim partit del seu CV i preparar entrevistes de feina. Mentre que a Patricia li van assignar diferents grups amb els quals va compartir cursos sobre lideratge i motivació, i com comunicar més bé. Cada dia un grup diferent: directors, *tíos* i *tías* (encarregats dels nens a les cases), universitaris, voluntaris i batxillers.

Però també els tres fills de la parella tenien la seva tasca específica. El gran, Marcos, des del primer dia, va treballar amb un grup de voluntaris italians col·laborant a la granja, amb els nens discapacitats i amb tots els altres, jugant i ajudant en tot el que calia.

Els petits, Víctor i Lucas, anaven al col·legi amb els més menuts per ajudar les mestres i a les tardes anaven a les llars, «a continuar jugant», ens explica la família.

Amor incondicional

Si hi ha una cosa que ha marcat la família Martinot- Soler d'aquests dies viscuts a Hondures és l'«amor

Somriures com aquest és el que la família Martinot-Soler guarda al cor.

VÍCTOR MARTINOT
«He après que no cal tenir gaire per ser molt feliç»

incondicional que et regalen cada dia. Els somriures, les abraçades, l'agraïment, el no-judici, tot i que vinguéssim d'un país ric i tinguéssim més que ells a nivell material. Però això allà no importa, són agraïts, i això que alguns han patit moltíssim!».

Un altre aspecte que també els va impactar va ser veure «que bé que està tot organitzat, la capacitat de sacrifici de les persones que són allà, alhora que la felicitat que desprenen».

A l'hora de qualificar l'experiència, la resumeixen així: «Meravellosa, absolutament meravellosa.» Entre altres coses, reconeixen que han après «la sort que tenim de tenir-nos, d'estimar-nos i d'estar tots cinc junts. Ens hem conegut més bé, ens hem admirat, ens hem emocionat veient com cadascú, a la seva manera, ha estat "adoptat" com a part de la família NPH».

Marcos assegura que aquesta vivència «m'ha ensenyat a apreciar tot el que tinc i em venen ganes de poder ajudar més d'una manera o una altra». En paraules del seu germà Víctor, «he après que no cal gaire cosa per ser molt feliç».

Després d'una experiència com aquesta, toca reprendre novament la vida. Patricia reconeix que «quan tornes a la vida de cada dia fas les coses de cada dia. De vegades t'enfades per les mateixes bestieses i els nens tornen a comportar-se de manera egoista... però quan ens posem a parlar-ne amb algú, entre nosaltres, o parlem amb ells o ens envien fotos, de sobte tot es calma, regna la pau, només tenim ganes de veure'ls i ens "teletransportem" a aquella sensació».

A nivell humà, afegeix, «tots tenim més ganes de donar, de fer alguna cosa pels altres, de ser més empàtics amb el mon que ens envolta. I de parlar-ne, de NPH, de la meravellosa tasca que fan. De "convertir" més persones. La gent busca un sentit a la seva vida... quan dones, comparteixes, ajudes, ja no necessites buscar-lo, de sobte tot té sentit!»

Moments durs

L'estada a Hondures va permetre que la família Martinot-Soler experimentés moments de «rebel·lió»: «Quan veus la pobresa increïble als carrers, quan veus la quantitat de nens maltractats i abandonats, i que aquelles parelles continuen tenint fills. Quan sents la inseguretat a flor

Marcos, entre els seus «pequeños hermanos».

PATRICIA SOLER
«Tots tenim més ganes de donar, de fer alguna cosa pels altres, de ser més empàtics amb el món que ens envolta»

de pell. Quan veus joves brillants que allà no tenen futur perquè no els donaran cap oportunitat. Quan veus que els petits comerciants no poden sobreviure...»

Amb tot, la família ha conegut «gent increïble, àngels a la terra, que dediquen molt de temps de la seva vida només a donar, tot i que com a conseqüència reben moltíssim més!».

Gràcies a aquestes «vacances», els cinc membres de la família han posat rostre a les persones a les quals ajuda NPH i ha conegut *in situ* el treball de l'entitat i de totes les persones «meravelloses que dediquen la seva vida a fer la vida d'altres millor. Donen el seu amor incondicional i el seu temps perquè el món sigui un lloc més just», ens comenta Patricia. I confessa: «Jo sempre em considerava una "bona persona", però després de conèixer els *tíos* i *tías* que s'ocupen dels nens amb discapacitats, el meu concepte de bona persona està molt més amunt.»

La família Martinot-Soler recomana sense dubtar-ho aquesta experiència solidària. Una vivència que «ens ha unit i ens ha ajudat a entendre de primera mà la tasca meravellosa que fa NPH. A més d'entendre la importància del voluntariat». Com assenyala Patricia, «jo sempre he tingut por d'ajudar algunes ONG perquè he sentit moltes coses dolentes, però amb NPH sé que tot el que pugui donar o amb el que pugui ajudar anirà a un bon lloc».

Més informació: www.nph-spain.org.

JOAN PLANELLAS I BARNOSELL
Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Ecologia i justícia, a cinc anys de la Laudato si'

Benvolguts i benvolgudes, avui l'encíclica del papa Francesc *Laudato si'*, sobre la cura de la casa de tots (24-V-2015), compleix cinc anys. Aquests dies de la crisi del coronavirus ha estat un dels documents del Magisteri més citats, donat que expressa d'una forma profètica, clara i contundent el que està passant en el nostre món i quines són les arrels del problema, però, sobretot, perquè dona també les claus per trobar els camins per avançar.

A propòsit de la greu crisi del Covid-19, la comunitat internacional va sent molt més conscient d'aspectes assenyalats fa cinc anys pel papa Francesc, com el fet que el creixement econòmic perpetu és incompatible amb la conservació de la biodiversitat. Al seu torn, hi ha investigacions científiques que demostren que la pèrdua de la biodiversitat encareix els costos de sectors com l'agricultura o la ramaderia, sense oblidar que aquesta mateixa pèrdua és al darrere de crisis com la que hem estat patint aquests darrers mesos. Un 75% de la superfície terrestre ha sofert alteracions considerables, mentre que un 66% de la superfície oceànica experimenta progressivament efectes acumulatius. Les emissions dels gasos d'efecte hivernacle, amb concentracions en l'atmosfera sense precedents, ens estant portant a la situació de crisi climàtica actual. Pel que fa a la insostenibilitat del creixement econòmic perpetu, tan sols cal veure la capacitat de recursos naturals que la terra és capaç de regenerar en un any comparant-lo amb la despesa generada. Així, si l'any 1987 havíem acabat els recursos anuals el 19 de desembre, el 2000 era l'1 de novembre, i el 2019 ja es va establir el 29 de juliol. Consumim les riqueses de la terra 1,75 vegades més de pressa que la capacitat de regeneració del planeta. I a la Unió Europea aquesta xifra arriba a tres vegades (dades de *L'Overshoot day*).

Davant aquest panorama, l'encíclica del papa Francesc *Laudato si'* ens està dient que les claus de la solució no es troben únicament en la ciència o en la tècnica, que és on les busca la nostra societat, sinó en el cor mateix de l'home. Les claus són morals i ètiques, per això la fe cristiana hi té tant a dir. En aquest sentit, justícia social i justícia ambiental es troben íntimament relacionades, donat que l'espoliació del planeta afecta les futures generacions, però ara ja en paguen les conseqüències els més vulnerables, que són els pobres del Tercer Món i els descartats de la nostra societat opulenta. Hi ha una íntima relació entre ecologia i justícia: les relacions amb la natura són inseparables de la justícia: «No hi ha dues crisis separades —diu el Papa—, una d'ambiental i una altra de social, sinó una sola i complexa crisi socioambiental» (*Laudato si'*, 139). D'aquí que el papa Francesc parli àmpliament d'una «ecologia integral» (n. 137-162), donat que «les trajectòries per a la solució requereixen una aproximació integral per a combatre la pobresa, per a retornar la dignitat als exclosos i simultàniament per a protegir la natura» (n. 139).

A la nostra Església que peregrina a Tarragona, som conscients que també —dins el nostre abast— hem d'afrontar amb responsabilitat aquestes qüestions i, com a creients, donar-hi la resposta més adequada. D'aquí que aquests dies hàgim decidit constituir una Comissió diocesana per fer front als efectes de la pandèmia de Covid-19 i que tingui com a principal objectiu establir un pla de xoc caritatiu, oferint també una reflexió aprofundida d'aquesta crisi sobre la vida de les persones i de la creació. Al mateix temps, i d'una forma més estable, caldrà establir un Secretariat permanent sobre ecologia i justícia, que amplií en el temps tant la reflexió com l'acció en el marc diocesà. Tan sols així podrem respondre adequadament als reptes plantejats pel papa Francesc avui ja fa cinc anys a l'encíclica *Laudato si'*.

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

Oasi d'esperança

Avui celebrem la solemnitat de l'Ascensió del Senyor, dia en què commemorem el retorn de Jesús al Pare i el moment en què Crist ens confia la missió d'estendre el Regne de Déu. En aquest context, voldria compartir amb vosaltres alguns aspectes d'una trobada virtual que, fa uns dies, vaig tenir amb representants d'entitats socials de la nostra diòcesi.

Durant aquesta trobada, promoguda pel Secretariat Pastoral pels Marginats de la nostra arxidiòcesi, les entitats que treballen en favor de les persones més vulnerables van explicar petites històries d'esperança enmig de la crisi actual. Totes són llavors del Regne que deixen a part pors i prejudicis per construir un món més humà.

Les entitats que ajuden dones i nens víctimes del tràfic d'éssers humans van comentar les dificultats que tenien per atendre'ls. De tot el que ens van relatar em va commoure un detall: moltes dones que són acollides en aquests centres també volen ajudar els altres i ho fan confeccionant mascaretes i bates per als centres sanitaris.

Els voluntaris de les nostres entitats i parròquies que atenen persones arribades d'altres països han intensificat la seva tasca durant aquests dies. Molts d'ells han col·laborat com a traductors en hospitals o han ajudat aquestes persones a trobar un habitatge digne.

Els centres que atenen persones sense llar han intentat estar oberts dia i nit per acollir el màxim nombre de persones possible. Els col·laboradors d'aquests centres també han portat menjar i productes d'higiene als que viuen al carrer.

Les institucions que atenen infants i adolescents en risc d'exclusió social van destacar l'enorme esforç que han realitzat els voluntaris i educadors per continuar amb la seva tasca. Un altre àmbit d'actuació especialment crític aquests dies és l'atenció a moltes famílies que s'han empobrit com a conseqüència de la pandèmia. El creixent deteriorament econòmic ens demana solucions creatives i més coordinació amb els governs.

També és crítica la situació de presos i mariners. Els primers han perdut el contacte amb familiars i voluntaris. Els segons han quedat en molts casos atrapats als seus vaixells sense saber quan podran desembarcar. L'esforç que han fet les nostres entitats per trencar l'aïllament d'aquests col·lectius és digne d'admiració.

Vull agrair de cor la dedicació dels voluntaris i professionals que s'han apropat amb amor a les persones que aquesta terrible pandèmia ha deixat desemparades.

Aquestes iniciatives són un oasi enmig d'un desert en el qual veiem com unes gotes d'humanitat poden pal·liar la set de tants afectats i, a la vegada, desvetllar-nos de la nostra comoditat per moure'ns a l'acció solidària. Les persones que reben suport i ajuda experimenten la tendresa del Pare. Senyor, tant de bo que els germans que aquests dies vinguin a nosaltres trobin una mà solidària, companyia o un gest d'afecte.

Benvolguts germans i germanes, gràcies al testimoni de Crist ressuscitat que puja als cels, sabem que l'abandó, la soledat, el patiment i la mort no tenen la darrera paraula. Crist ressuscitat que torna al Pare ens obre les portes a una nova existència on l'amor, la joia i la pau triomfaran.

COMENTARI DE LA PARAULA

La muntanya del Sinaí i la muntanya innominada de Jesús

GLÒRIA MONÉS

Per la festa de l'Ascensió llegirem el final de Mateu. Jesús havia promès als seus deixebles, quan encara eren Dotze, que després de la seva resurrecció aniria davant d'ells a Galilea i els ho feu recordar per mitjà de les dones a qui s'aparegué per primera vegada (Mt 26,32; 28,7.10). Però ara, després de la defecció de Judes, tan sols són Onze. Han perdut la representativitat que els havia conferit sobre Israel. Finalment, dubtant alguns d'ells que realment hagués ressuscitat, accedeixen a anar-se'n a Galilea, «a la muntanya que Jesús els havia ordenat». És la quarta vegada que Mateu menciona aquesta «muntanya», sempre amb l'article referencial a la Muntanya paradigmàtica del Sinaí (5,1; 14,23; 15,29, 28,16), però deliberadament innominada. La primera vegada que es menciona, Jesús hi inaugurà l'ensenyança sobre el Regne de Déu, no basada en el Decàleg del Sinaí, sinó en les benaurances. Les dues mencions de l'entremig tenen lloc en les dues multiplicacions dels pans que serviren per assaciar 5.000 i 4.000 homes adults (sense dones ni infants), respectivament, i que mogueren Jesús a retirar-se a «la muntanya» tot sol, per evitar que el fessin rei (Jn 6,21), la primera, o per guarir tota mena de xacres i tolits, la segona. La darrera menció clourà la seva presència terrenal entre els seus deixebles i servirà per mostrar als Onze el canvi radical de plans que ha concebut, de resultes del seu fracàs com a Messies d'Israel: a partir d'ara s'hauran de dirigir a totes les nacions paganes i n'hauran de fer deixebles en «el nom» del Pare, el seu i de l'Esperit Sant, d'un Pare proper i familiar que ha vessat el seu Esperit sobre la creació perquè aquesta li procuri fills i filles, i no d'un Déu omnipotent que inspira temor i dicta lleis. Els Onze han de continuar les ensenyances que ell havia iniciat a «la muntanya» de les benaurances, «ensenyant-los a guardar tot el que jo us he prescrit», i els assegura la seva presència constant enmig d'ells.

JOSEP RIUS-CAMPS
Teòleg i biblista / riuscamps@yahoo.es

CONSULTORI BÍBLIC

IGNASI RICART
Claretià i biblista

Realment són del rei David, els salms?

El salm és un poema religiós. El mot «salteri», que designa el recull de 150 salms bíblics, procedeix del grec *psalterion*, instrument de cordes que acompanyava els cants. Alguns d'aquests càntics s'atribueixen al rei David, poeta i músic, tot i que corresponen a èpoques i autors diferents. «Jesús va néixer en un poble que sabia pregar» (Joachim Jeremias). La religió d'Israel es caracteritza pel seu personalisme, és a dir, per establir amb la divinitat una relació de persona a persona, de trobada i diàleg entre l'ésser humà i Déu. Els salms canalitzen experiències i sentiments espontanis de plany, súplica, confiança, penediment, gratitud, admiració, professió de fe... en formes poètiques.
De vegades s'hi afegeixen noms propis referits al suposat autor del salm, sobretot s'atribueixen al rei David el conjunt de tots els salms, que van ser aplegats en col·leccions, amb l'última redacció post-exílica, quan David era una figura idealitzada com a cuidador de la litúrgia del Temple. Aquestes indicacions encapçalen els salms, però en lletra cursiva, que recull la tradició de David, com a autor. S'usaren en la litúrgia del Temple, després a la sinagoga... després en la pregària de Jesús, clavat a la creu (Mc 15,34 i Mt 27,46: «Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat?...» Després han passat a la litúrgia cristiana.

PER A CONSULTES:
REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Ascensió del Senyor

Lectura primera

Ac 1,1-11

S'enlairà davant d'ells

Lectura dels Fets dels Apòstols:

En la primera part del meu llibre, Teòfil, he parlat de tot el que Jesús va fer i ensenyar, des del principi fins al dia que fou endut al cel, després de confiar, en virtut de l'Esperit Sant, la seva missió als apòstols que ell havia elegit. Després de la passió, se'ls presentà viu, i ho comprovaren de moltes maneres, ja que durant quaranta dies se'ls aparegué, i els parlava del regne de Déu. Estant reunit amb ells, els manà que no s'allunyessin de Jerusalem i els digué: «Espereu aquí la promesa del Pare que vau sentir dels meus llavis quan us deia que Joan havia batejat només amb aigua; vosaltres, d'aquí a pocs dies, sereu batejats amb l'Esperit Sant.» Els qui es trobaven reunits li preguntaven: «Senyor, és ara que restablireu la reialesa d'Israel?» Ell els contestà: «No és cosa vostra de saber quins temps i quines dates ha fixat l'autoritat del Pare, però quan l'Esperit Sant vindrà sobre vosaltres, rebreu una força que us farà testimonis meus a Jerusalem, a tot el país dels jueus, a Samaria i fins als límits més llunyans de la terra.» Quan hagué dit això s'enlairà davant d'ells, i un núvol se l'endugué, i el perderen de vista.

Encara s'estaven mirant al cel com ell se n'anava, quan es presentaren dos homes vestits de blanc, que els digueren: «Homes de Galilea, per què us esteu mirant al cel? Aquest Jesús que ha estat endut d'entre vosaltres cap al cel, tornarà de la manera com vosaltres acabeu de contemplar que se n'anava al cel.»

Salm responsorial

46

Aplaudiu, pobles de tot el món,
aclameu Déu amb entusiasme.
El Senyor és l'Altíssim,
el terrible, rei de reis a tot el món.

R. *Déu puja enmig d'aclamacions,*
al so dels corns puja el Senyor.

Déu puja enmig d'aclamacions,
al so dels corns puja el Senyor.
Canteu a Déu, canteu-li,
canteu al nostre rei. R.

Que és rei de tot el món,
canteu a Déu un himne.
Déu regna sobre les nacions,
Déu seu al tron sagrat. R.

Al·leluia

Mt 28,19,20

Aneu a convertir tots els pobles;
jo seré amb vosaltres cada dia fins
a la fi del món.

Lectura segona

Ef 1,17-23

El feu seure a la seva dreta dalt
el cel

Lectura de la carta de sant Pau als cristians d'Efes:

Germans, demano al Déu de nostre Senyor Jesucrist, el Pare gloriós, que us concedeixi els dons espirituals d'una comprensió profunda i de la seva revelació, perquè conegueu de veritat qui és ell; li demano també que il·lumini la mirada interior del vostre cor perquè conegueu a quina esperança ens ha cridat, quines riqueses de glòria us té reservades l'heretat que ell us dóna entre els sants.

Que conegueu també la grandesa immensa del poder que obra en vosaltres, els creients, vull dir l'eficàcia de la seva força i de la seva sobirania amb què obrà quan ressuscità el Crist d'entre els morts, i el feu seure a la seva dreta dalt el cel, per damunt de tots els governants i dels qui tenen autoritat, poder o senyoria, per damunt de tots els títols que es poden donar en el nostre món i en l'altre. Tot ho ha posat sota els seus peus, i a ell l'ha fet cap de tot i l'ha donat a l'Església, que és el seu cos i el seu complement, ell que té en totes les coses la seva plenitud.

Evangeli

Mt 28,16-20

Déu m'ha donat plena autoritat al
cel i a la terra

Acaba l'evangeli segons sant Mateu:

En aquell temps, els onze deixebles se n'anaren cap a Galilea, a la muntanya que Jesús els havia indicat. En veure'l es prosternaren. Alguns, però, dubtaren. Jesús s'acostà i els digué: «Déu m'ha donat plena autoritat al cel i a la terra. Aneu a convertir tots els pobles, bategeu-los en el nom del Pare, del Fill i de l'Esperit Sant i ensenyeu-los a guardar tot el que jo us he manat. Jo seré amb vosaltres cada dia fins a la fi del món.»

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC A; FERIAL II)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 3)

Maig

24. DIUMENGE
Ascensió del Senyor (S), *Blanc*.
Lectures: Fets 1,1-11 / Salm 46 / Efesis 1,17-23 / Mateu 28,16-20
SANTORAL: Genadi, b.; Joan Prado, prev. i mr.; Susanna i Afra, mr.; Vicenç de Lerins, prev.

25. DILLUNS
Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 19,1-8 / Salm 67 / Joan 16,29-33. O bé: *Sant Beda el Venerable* (ML), *Blanc*; *Sant Gregori VII* (ML), *Blanc*; *Santa Maraia Magdalena de Pazzi* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Magdalena-Sofia Barat, rel. i fund.; Urbà I, p. i mr.; Vicenta-Maria López Vicuña, rel. i fund.

26. DIMARTS
Sant Felip Neri (MO), *Blanc*. Lectures: Fets 20,17-27 / Salm 67 / Joan 17,1-11a. Sant Feliu de Llobregat: ***Dedicació de la Catedral*** (S), *Blanc*.
SANTORAL: Eleuteri, p. i mr.; Quadrat, mr.; Zacaries, b.

27. DIMECRES
Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 20,28-38 / Salm 67 / Joan 17,11b-19. O bé: *Sant Agustí de Canterbury* (ML), *Blanc*. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat i Vic: *Beat Josep Tous* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: Berenguer, monjo.; Juli, mr.

28. DIJOUS
Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 22,30;23,6-11 / Salm 15 / Joan 17,20-26. Lleida: ***Dedicació de la catedral*** (S), *Blanc*.
SANTORAL: Emili, mr.; Germà, b.; Maria-Anna de Jesús Paredes, rel.

29. DIVENDRES
Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 25,13-21 / Salm 102 / Joan 21,15-19. O bé: *Sant Pau VI* (ML), *Blanc*. Urgell i Solsona: *Sant Just* (MO), *Blanc*; Tortosa: *Sant Pere Màrtir Sans i Jordà* (ML), *Vermell*.
SANTORAL: beat Fèlix de Nicòsia, rel.; beat Ramon Escrivà, mr.

30. DISSABTE
Fèria, *Blanc*. Lectures: Fets 28,16-20.30-31 / Salm 10 / Joan 21,20-25. O bé: *Sant Ferran* (ML), *Blanc*. Barcelona, Sant Feliu de Llobregat, Terrassa i Vic: *Beat Pere Tarrés* (ML), *Blanc*.
SANTORAL: beata Baptista de Varano, vg.; Emília; Joana d'Arc, vg.

El Sant 25 MAIG

Sant Beda el Venerable

Hi ha hagut èpoques de la història poc esplendoroses, en què sembla que les glòries del passat hagin de ser engolides per sempre més per la foscor. Però fins i tot en aquestes situacions hi ha persones que, conscients del moment, recullen, interpreten i difonen tota l'herència cultural rebuda perquè no es perdi. Aquest va ser el cas del monjo sant Beda el Venerable (c. 670 – 735).

Aquest anglosaxó del Northúmbria, al nord d'Anglaterra, es va educar a l'abadia benedictina de Jarrow, fundada pocs anys abans. Una vegada monjo d'aquest monestir, sant Beda es va convertir en un gran coneixedor de totes les branques del saber: història, matemàtiques, música, astronomia, gramàtica, filosofia i Sagrada Escriptura. Va destacar sobretot com a comentador de la Bíblia i historiador. Va escriure nombroses obres, la més coneguda de les quals és la *Història Eclesiàstica d'Anglaterra*, on fa destacar l'Església com a garant de la pau i la civilització. També és autor de cròniques i nombroses poemes. L'obra de Beda el Venerable va fer possible cent anys més tard l'eclosió de l'anomenat renaixement carolingi. Va ser canonitzat i declarat Doctor de l'Església per Lleó XIII el 1899.

Tornem a l'església

EMILI VILLEGAS ARTACHO
Delegat diocesà de Pastoral Sacramental i Litúrgia d'Urgell
mossenemili@gmail.com

No, no m'he equivocat amb el títol. Tornem a l'església. Així, amb la lletra «e» minúscula. Perquè d'entrada, malgrat els moments difícils que ens toquen viure en aquesta pandèmia no hem deixat mai de formar part de l'Església, amb «E» majúscula, com a comunitat de creients en el Crist.

Ara bé, el 29 d'abril passat la Conferencia Episcopal Espanyola donava a conèixer les mesures de prevenció per a la celebració del culte públic. Posteriorment, els bisbes de Catalunya les han ratificat amb les orientacions que s'han de dur a terme en el moment del desconfinament per garantir les mesures higièniques en les celebracions litúrgiques. Per fi, una bona notícia: tornem a l'església!

Per tant, ara no només tenim l'oportunitat de redescobrir l'església com el nostre lloc de culte sinó també, i el més important, adonar-nos de la nostra responsabilitat com a poble fidel davant d'aquesta situació pandèmica. Sentir-nos comunitat en l'església per rebre els sagraments que ens porten la salvació gràcies a la Pasqua del Crist.

Perquè l'església és el lloc cultual de l'Església. Repassant els primers segles de la història ens adonem que els primers cristians rebutjaren el terme *templum* que feien servir els pagans i preferiren utilitzar el nom *ecclesia*, que vol dir assemblea, ja que etimològicament s'adaptava millor a les característiques dels seguidors de Jesucrist. És a dir, tenim esglésies perquè tenim comunitats cristianes i a la vegada, som comunitat, «poble reunit en virtut de la unitat del Pare i del Fill i de l'Esperit Sant» (*Lumen Gentium 4*). Aquest aspecte darrerament s'ha vist tristament empobrit per culpa del confinament però ara tenim la possibilitat de retornar a l'església conscients de formar part d'aquesta gran comunitat i per viure la fe d'una forma comunitària i mai aïllada.

A més, no podem oblidar que l'església és el lloc de la teofania. És a dir, on s'esdevé la trobada entre Déu i el poble fidel. Trobada que es verifica quan la comunitat cristiana celebra la litúrgia. I cal remarcar significativament aquest punt que durant els darrers mesos també s'ha vist afectat. Començada la primera fase de desconfinament tenim l'oportunitat no només de retornar a l'espai de la comunitat sinó de tornar a viure dels sagraments. En aquest punt, les *Constitucions Apostòliques*, document del segle IV, ens ajuden a entendre-ho amb una imatge molt antiga i a la vegada bonica: l'església com a nau on el bisbe és el capità, i ajudat pels seus diaques, condueix els fidels, com a passatgers, cap a l'eternitat.

És moment per a l'optimisme i l'esperança sense deixar de banda totes les precaucions que les nostres autoritats ens demanen. És el moment en què tots aquells que són i se senten cristians tornin, segons les mesures adoptades, a omplir les nostres esglésies. Primer un terç, després un cinquanta per cent, fins arribar al cent per un.

La infermera Sara Palmés treballa a l'Hospital d'Igualada.

Quan veiem Jesús en tots els malalts (i II)

SARA PALMÉS
Igualada

Una altra cosa que m'ha ajudat molt a aprofundir en la fe aquests dies és la comunitat parroquial que hem creat en la distància. Mn. Xavier Bisbal va fer una llista, de difusió per WhatsApp, de la parròquia de la Sagrada Família d'Igualada. Cada matí ens envia notícies d'altres feligresos, informació de diferents tipus, les intencions per les quals ofereix la missa i links per on hem pogut seguir els oficis i celebracions tots aquests dies.

Em sorprèn molt com abans d'aquesta crisi, anàvem a la parròquia a la missa dominical i ni tan sols saludàvem els qui s'asseien a prop nostre. No sabíem qui eren, de què treballen, si són feliços, què els angoixa... Ara, a través del grup de difusió, ens estem adonant de la realitat dins de la nostra mateixa parròquia; una realitat que abans, quan ens vèiem cara a cara, desconeixíem.

Ara, preguem els uns pels altres i estem fent una comunitat cristiana en la distància. Estem construint l'Església a cada llar i crec que això és preciós. Reso perquè, quan acabi la pandèmia, aquesta comunitat continuï a la nostra parròquia i que, quan ens vegem cara a cara, puguem conèixer-nos, parlar i pregar entre germans.

Envio un missatge d'ànims, esperança i fe a tots els lectors. Des de les vostres llars, des de la vostra feina, des de l'hospital, sigueu on sigueu... el bon Jesús és amb nosaltres, no ens abandona! Sapiguem rebre'l dins el nostre cor sense por, oferir-li el patiment i celebrar amb fe i esperança la seva resurrecció! Ell és viu, Al·leluia!

Aquest testimoni ha estat publicat a www.bisbatvic.org

«Sigueu on sigueu... el bon Jesús és amb nosaltres, no ens abandona!»

EL CONSULTORI

PREGUNTES I RESPOSTES SOBRE DOCTRINA I MORAL
pel Dr. Joan Antoni Mateo

Perdó dels pecats

Acostumo a confessar-me un cop al mes i ara fa temps que no ho he pogut fer. Un teòleg ha dit que es podria fer per videoconferència. A més, m'han comentat que a la missa se'ns dona una absolució en acabar l'acte penitencial.

Comencem per la validesa o no d'aquests mitjans moderns. És cert que antics concilis i papes mai no haurien imaginat les possibilitats d'aquestes tecnologies. Per exemple, a la residència que tenim a Tremp, molts avis han pogut tenir una comunicació personal amb els familiars que no podien visitar-los gràcies a les videoconferències. I era emocionant veure la il·lusió i el bé que els feia. Certament res comparable amb una visita presencial, però podem dir que amb aquestes tecnologies es porta a terme una veritable comunicació entre persones que pot ser molt rica. Jo mateix atenc i dono consell espiritual a persones que no em poden visitar físicament i sé que els ajuda. També, pel que fa a la comunicació d'efectes espirituals, podem constatar com una benedicció *Urbi et Orbi* del Sant Pare comunica realment la indulgència plenària a aquells que la reben per televisió o ràdio. Tot i que el camí ordinari del sagrament de la penitència és la confessió presencial davant del ministre, crec que aquest tema s'hauria d'estudiar i aprofundir com un possible camí en circumstàncies extraordinàries molt especials. És, òbviament, una opinió personal i de moment l'Església no ho permet en absolut. També en aquestes noves tecnologies un tema a tenir en compte seria garantir l'absoluta confidencialitat de comunicacions tan íntimes i delicades, i sabem que això és molt difícil de garantir. Vostè ha fet bé. Un bon acte de contrició i així que sigui possible fer la confessió presencial. Pel que fa al tema de la suposada absolució amb què conclou l'acte penitencial de la missa, és un tema molt estudiat: no té res a veure amb una absolució sacramental. Ens disposa, però, a la penitència. També cal recordar que l'Eucaristia, i això és doctrina de Trento, és remei per als pecats venials.

PER ENVIAR CONSULTES AL DR. MATEO:
elconsultori@hotmail.com
Ap. de correus 121-25620 Tremp (Lleida).

Postals des d'Andalusia

Santuaris marians

Acostumem a dir que Andalusia és la terra de Maria Santíssima. Expressions populars a part, el que és cert és que cada poble andalús té la seva «Verge» amb la seva advocació singular i la seva imatge venerada en algun santuari o en alguna ermita perduda entre arbredes o penyals. També és cert que es prodiguen les romeries, les trobades devocionals, les processons de les imatges, portades des del santuari fins a la població corresponent, o repartides entre diferents pobles. Així, passa, per exemple, als pobles cordovesos de Villanueva del Duque, Alcaracejos, Fuente la Lancha e Hinojosa del Duque, que comparteixen, durant mesos, la imatge de Nostra Senyora de Guia. I així passa també entre les localitats de Pozoblanco i Villanueva de Còrdova, amb la Verge de Lluna.

Pobles i gent contemplen les seves patrones, la silueta de la Verge Maria, Mare de Déu, Mare de l'Església i Mare de tots nosaltres. El Concili Vaticà II va dir de Maria que era la «icona de l'Església que camina». De fet, és model per al nostre caminar en la història, per tres raons: la primera és la confiança de Maria en la paraula rebuda del Senyor. Va confiar totalment en Déu. La segona raó és la constatació que la fe de Maria no en tenia res, d'abstracta o teòrica, sinó que era concreta i comprometia tota la seva vida. I la tercera raó: recordem que la fe de Maria no va consistir en res més que seguir Jesús, guardar-ne la paraula al cor, estar amb Ell en el moment de la creu i rebre'n l'Esperit per Pentecosta. Contemplem les seves imatges amb immensa alegria i esperança!

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Davant la pandèmia, què fa l'Església?

Em va sobtar moltíssim que, enmig dels pitjors dies de la pandèmia, es desfermés a les xarxes socials una ferotge campanya contra l'Església catòlica, acusant-la d'inacció. És molt trist que sempre es facin servir els mateixos arguments tronats i que, al cap i a la fi, denoten una gran ignorància.

L'Església, Poble de Déu, es manté com sempre al costat dels més desvalguts, però ho fa de forma discreta i callada, sense els focus de l'atenció mediàtica. Són moltíssimes les entitats i persones d'Església que ofereixen aliments i tota mena d'ajuda material, però també emocional i espiritual, tan important en moments de dolor, malaltia i mort. L'article del bisbe Sebastià Taltavull publicat en el número passat, *Cireneus per tot arreu*, així ho posa de manifest.

MARIA GINESTÀ
Tarragona

El transhumanisme

Quan el papa Francesc, mitjançant la carta *Humana communitas*, va convidar la Pontifícia Acadèmia per a la Vida a ampliar la temàtica de la seva feina tenia molt present els nous reptes com l'impacte de les noves tecnologies i la seva capacitat, no només d'allargar la vida, sinó de fabricar éssers humans. Fa uns mesos, es va celebrar a Roma l'assemblea d'aquesta Acadèmia amb un tema d'estudi suggeridor: la intel·ligència artificial i la seva repercussió en l'ètica, les lleis i la salut, en continuïtat amb el que ja es va abordar l'any passat sobre la robòtica i l'ètica.

Penso que si hi ha un fenomen que està present en el disseny de la societat és el *transhumanisme*, un moviment cultural, social i polític que pretén transformar la condició humana a través de la tecnologia. Malgrat l'optimisme que implica aquest corrent, sorgeixen dubtes seriosos sobre l'ètica que acompanya el desenvolupament de la tecnociència.

XUS D. MADRID
Palamós

La Providència Divina

Com podríem subsistir sense Vostra Providència? Com podria il·luminar aquest sol incandescent, que ens dona llum i calor amb tota sa complaença?

Com podria l'home viure sense l'aire que ens envolta? I sense l'aigua potable, que ens arriba cristal·lina dels cims de neu i dels rius?

Què faríem sense ella? Com saciaríem la set? Si de cop s'assequés i tota llum s'enfosquís? Quina fredor i desconcert!

Quin desconsol que hi hauria, i quin dol i desencís. La Providència Divina ens dona tot això i molt més, sense exigir agraïment de qui ho rep amb inconsciència i no s'atura a pensar d'on ens venen aquests dons i com viuríem sense ells, però en gaudim lliurement.

Com un fillet innocent que se sap tan estimat, que no pensa que ho pot perdre, perquè la seva immaduresa no el fa capaç per entendre de dàdives gratuïtes de qui l'estima *per se*, i no espera recompensa, només voldria resposta per donar-li encara més i, si cal, fins amb escreix.

L'ésser humà sovint tampoc s'atura a pensar, i no amb mala voluntat, però, potser no ha copsat que hi ha d'haver un Ésser Suprem que espera que ens retrobem.

M. ANTÒNIA GARCÍA
Barcelona

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

Migra Studium denuncia a l'informe «Desemmascarar l'internament» la situació de les persones internades al CIE de la Zona Franca

Execrable vulneració de drets humans

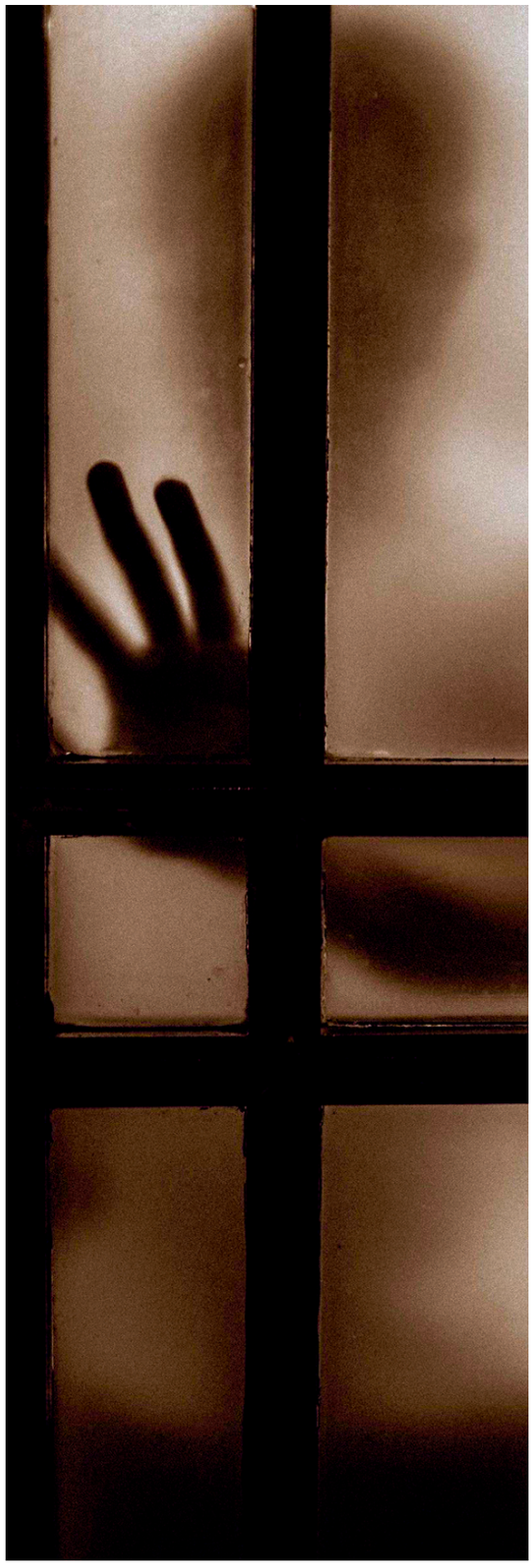

L'any 2019, més de mil persones van ser privades de llibertat al Centre d'Internament d'Estrangers (CIE) de la Zona Franca de Barcelona. És una de les dades que apareixen a l'informe *Desemmascarar l'internament*, elaborat per la Fundació Migra Studium, entitat social promoguda per la Companyia de Jesús que treballa en favor de la dignitat i els drets de les persones migrades més vulnerables, a través de l'acollida, la formació i la conscienciació ciutadana.

El document palesa que l'any passat es van produir vulneracions molt greus de drets dins del CIE, com ara la presència de trenta-vuit possibles menors i l'internament de persones amb problemàtiques psiquiàtriques i amb discapacitat. Així mateix, denuncia «una gestió arbitrària del centre que soscava el dret de defensa i la tutela judicial dels interns». I afegeix: «Hi ha hagut abundants casos en què els interns manifestaven haver patit tracte racista, degradant o intimidatori o fins i tot haver patit agressions físiques per part d'agents del cos de Policia Nacional.» Al llarg del 2019, Migra Studium va fer més de 160 accions de defensa jurídica en favor de les persones internes.

Des de fa vuit anys, la Fundació Migra Studium manté un grup estable de voluntaris i voluntàries que visita setmanalment les persones estrangeres privades de llibertat al CIE de la Zona Franca. L'any passat van poder acompanyar-ne personalment 170 i van fer un total de 535 visites individualitzades (amb una mitjana d'unes tres visites per persona interna). La tasca del voluntariat és imprescindible per conèixer de primera mà les dures condicions de vida al CIE. Fruit d'aquestes visites, la Fundació fa un informe anual que pretén posar llum

Cal una mobilització de la societat per pressionar els nostres representants públics per tal d'impulsar una reforma migratòria integral

MAC
Barcelona

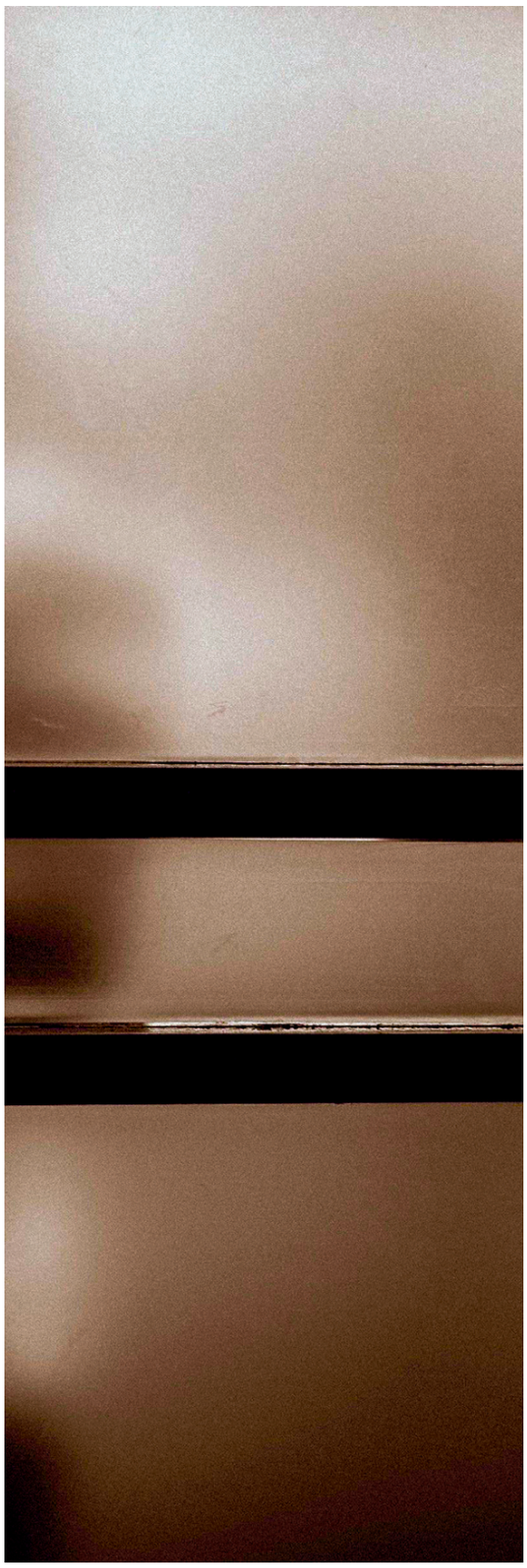

sobre un dels punts més foscos de la política migratòria de l'Estat espanyol.

Gairebé el 25% de les persones visitades manifestaven que se'ls va sol·licitar la documentació al carrer o al transport públic. Aquest augment respecte d'anys anteriors sembla coincidir amb l'increment d'identificacions discriminatòries per perfils ètnics i/o racials, així com els grans operatius de prevenció de furts a la ciutat de Barcelona posats en marxa a partir del mes d'agost, que han estat *de facto* operacions d'identificació de persones en situació administrativa irregular.

Sofriment i arbitrarietat

El jesuïta Pau Vidal treballa a Migra Studium com a coordinador del projecte d'acompanyament als interns del CIE de la Zona Franca. «En un centre gestionat íntegrament pel cos Nacional de Policia —afirma— és important la presència de la societat civil com un dels pocs contrapesos a les accions de les forces de seguretat i per ajudar a garantir els drets de les persones internes.»

I subratlla el següent: «Cal recordar que els que són internats al CIE no hi estan per haver comès un delicte sinó pel simple fet d'haver intentat entrar a l'Estat espanyol o romandre-hi en situació irregular. El magistrat Ramiro García de Dios, ara retirat, que durant llargs anys va exercir de jutge de control del CIE de Madrid, deia literalment: "Els CIE són centres de sofriment i espais d'arbitrarietat, opacitat i impunitat policial."»

La política migratòria s'hauria de basar en l'hospitalitat i no pas en l'hostilitat. Ara bé, Pau Vidal posa en relleu que «la qüestió no és tant si és possible, sinó com ho fem possible». «L'hostilitat —constata el jesuïta— genera més hostilitat i semblantment passa amb l'hospitalitat. Hem de passar del cercle viciós de l'hostilitat al cercle virtuós de l'hospitalitat. Aquesta mateixa experiència es reprodueix tant a escala social com personal: quan ens obrim a l'altre, creixem i ens enriquim; quan ens tanquem en nosaltres mateixos, ens empobrim. Avui estem davant d'un futur incert. Serem capaços de reconstruir unes societats acollidores i solidàries o ens replegarem en els nostres espais segurs i reforçarem identitats, fronteres, murs i tanques?»

Aposta per l'acollida

A mitjans de març d'aquest any, Migra Studium, juntament amb altres entitats, va demanar el tancament del CIE de la Zona Franca per la situació generada arran de la pandèmia del Covid-19, que impossibilitava les expulsions. El 19 de març, després de molta pressió, els últims estrangers interns al CIE van ser posats en llibertat. Des d'ara, encara que per circumstàncies excepcionals, «estem experimentant que podem viure sense CIE, és a dir, sense privar de llibertat cap persona per una simple falta administrativa».

«Podríem seguir l'exemple del nostre país veí, Portugal, on la gestió de la migració no implica la privació de llibertat de milers de persones. Els nouvinguts amb pasteres han de poder ser acollits en centres d'ajuda humanitària, com està passant aquestes setmanes de confinament. Avui les persones que arriben a les nostres costes no els estem tancant en cap CIE, sinó oferint-los una acollida i no un càstig pel fet de no tenir papers. Si ho podem fer ara, per què no decidim continuar així? Cal, però, una mobilització de la societat per pressionar els nostres representants públics per tal d'impulsar una reforma migratòria integral», argumenta Pau Vidal.

El coordinador del projecte d'acompanyament als interns del CIE de la Zona Franca reconeix que «hem d'afavorir processos d'integració i possibilitats de regularització de tants centenars de milers de persones que viuen atemorides per l'amenaça de ser deportades, malgrat que fan tasques totalment essencials, com ara la recollida de la fruita, la neteja de les nostres llars, la cura dels nostres grans i un llarg etcètera». I fa aquesta reflexió: «Avui ens adonem que sovint els sense papers, durant massa temps invisibilitzats, són els que fan possible la continuïtat de tants serveis bàsics i fonamentals. Mantenir-los en la irregularitat és immoral i criminal.»

CARME MUNTÉ
L'Hospitalet de Llobregat

Els voluntaris de la Fundació La Vinya acompanyen els interns a la presó i en el procés de reinserció

Fer de pont entre la presó i la societat

La teresiana Concha Salvador, voluntària de la Fundació La Vinya, amb una imatge de sant Enric d'Ossó.

«Els obrim les portes a la dignitat, a l'amistat i a un futur esperançador.» Així defineix la religiosa teresiana Concha Salvador la missió dels voluntaris que participen en el projecte Portes Obertes de la Fundació La Vinya, promoguda des del 1996 per les comunitats parroquials de Bellvitge i Gornal.

Són 13 voluntaris que visiten de forma quinzenal els centres penitenciaris de Brians 1 i 2, i de Quatre Camins, on acompanyen interns originaris d'aquests barris de l'Hospitalet de Llobregat i d'altres llocs que demanen ser acompanyats. Segons les possibilitats que ofereix cada situació personal, es procura mantenir vincles i relacions amb el barri que els poden ser útils després per al procés d'inserció social, laboral, familiar i sanitari. «Volem ser un pont entre la presó i la societat a la qual tornaran un cop hagin complert la pena», comenta la Gna. Salvador.

Els voluntaris escolten els interns: les seves pors, angoixes, malalties, sofriments, problemàtiques familiars, la seva vulnerabilitat, els seus plans de futur... També els donen suport per fer alguna gestió amb la família o amb el propi centre, com acompanyar-los en les sortides de permisos curts tot facilitant-los l'adaptació al carrer i la societat de la qual han quedat tan allunyats. L'equip es reuneix regularment per fer un seguiment en comú de les visites i gestionar els processos personalitzats dins del centre i un cop surten al carrer en el tercer grau o definitivament.

«Continuar amb l'acompanyament és molt important, sobretot en les primeres sortides, perquè és quan acostumen a ficar la pota», comenta Concha Salvador. El percentatge de reincidència és molt elevat i per això es procura fer un acompanyament personalitzat en tot el procés. Si no en tenen, els voluntaris també els ajuden a buscar un lloc on viure. «Ens ajuda la relació amb els treballadors socials de cada intern. Contrastem amb ells punts de vista i és un complement encertat i valuós per a tothom.»

L'experiència de Concha Salvador amb el món de les presons arrenca l'any 2012. Aquell any es va jubilar de mestra i va voler centrar-se en la vessant social. Va ser nomenada delegada de Pastoral Penitenciària del bisbat de Tortosa, una responsabilitat que li va permetre conèixer per dins un àmbit pastoral que atén els últims dels últims, però que també està envoltat de molts prejudicis. «Aquests "últims" que segons Jesús a l'Evangeli seran els "primers" són per a mi una escola d'acollida, d'acceptació i d'agraïment», explica Concha Salvador, que després de l'experiència de Tortosa, fa dos anys es va incorporar a la Fundació La Vinya.

Amb el mateix objectiu de trencar prejudicis i tabús, el projecte Portes Obertes vol sensibilitzar les comunitats parroquials sobre la importància de la presència de l'Església als centres penitenciaris. També sobre un voluntariat que, certament, necessita molta formació i que té com a missió primera ajudar els interns a recuperar autoestima i dignitat. Un voluntariat, a més, que està fent una crida al relleu generacional. Més informació: www.fundaciolavinya.org /adults@fundaciolavinya.org / 699 749 001.

CERTIFICATS MÈDICS
CARNET DE CONDUIR
NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC
PLAÇA MOLINA
DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR
• PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES
• LABORALS I ESCOLARS
• NÀUTICA

LABORABLES
De 10 a 13 h i de 16 a 20 h
Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte de 10 euros
www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN:
Tel. 932 188 826
Mòbil: 639 474 741
c/ Balmes, 281, entrl. 2n
08006 Barcelona

Exposició virtual amb retrofotografies de la comarca del Ripollès

© Associació Palimpsest / Arxiu Comarcal del Ripollès

Capellà passejant per l'interior del claustre del monestir de Ripoll.

MAC
Redacció

Copsar el pas del temps en una sola imatge no és una quimera. És una realitat sorprenent i fascinant. La retrofotografia és una tècnica que ens permet d'aconseguir-ho. Consisteix a superposar dues imatges preses en el mateix escenari i amb el mateix angle, però amb molts —de vegades, moltíssims— anys de diferència. Així, davant dels ulls de l'afortunat espectador, es donen la mà de manera magistral l'ahir i l'avui.

Sovint la fotografia és molt més que la representació instantània i objectiva de la realitat. Per als professionals, l'objecte no es contempla només des d'un punt de vista conceptual, sinó fonamentalment des d'un pla perceptual. Nombrosos fotògrafs fan servir el virtuosisme tècnic per transmetre tota una sèrie de sensacions. La retrofotografia n'és un bon exemple.

L'Arxiu Comarcal del Ripollès i l'Associació Palimpsest han dut a terme conjuntament un projecte de retrofotografies amb diverses imatges de la comarca del Ripollès. La imatge actual (en color) se superposa amb l'antiga (en blanc i negre). «Amb aquest exercici volem apropar als ciutadans els fons que estan dipositats a l'Arxiu Comarcal del Ripollès amb un punt de vista diferent, mostrant el present i el passat en un sol cop d'ull», expliquen els organitzadors.

Són trenta-quatre muntatges fotogràfics que ens ajuden a adonar-nos com ha afectat el temps en un indret concret, així com a rememorar persones, tradicions o fets històrics. Una exposició que es pot veure a la pàgina web de l'Arxiu Comarcal del Ripollès: xac.gencat.cat/ca/llista_arxius_comarcals/ripolles/.

Entre les retrofotografies que s'hi poden contemplar, destaquen les següents: un capellà passejant per l'interior del claustre del monestir de Ripoll, un grup de feligresos sortint de missa de dotze de l'església de Sant Pere de Ripoll, una parada de guarniments per a cavalleries a la plaça de l'Ajuntament, la comitiva amb motiu de la festa de Sant Eloi o diversos personatges, com ara Pep Rota, que feia de guia al monestir, assegut en un lateral del claustre, o l'historiador Tomàs Raguer a la plaça del monestir, amb membres de l'Associació d'Estudis Torellonencs.

Organitzadors

L'Arxiu Comarcal del Ripollès forma part, des de la seva inauguració l'any 2001, de la Xarxa d'Arxius Comarcals de la Generalitat de Catalunya. Ocupa l'edifici que havia estat, originàriament, l'hospital de Ripoll. El seu objectiu principal és preservar, conservar i difondre la documentació de les institucions del Ripollès i dels altres organismes, públics o privats, d'interès històric o cultural de la comarca.

Per la seva banda, la finalitat de l'Associació Palimpsest. Cultura i Tecnologia és generar i gestionar iniciatives que incorporin a la divulgació de la documentació patrimonial les tecnologies emergents. Segons afirmen, «practiquem la recerca històrica sense el vici de la interpretació». I afegeixen: «Cap mirada té tota la veritat, però una suma de mirades ens hi acosta més.»

JOSÉ-LUIS ARÍN ROIG
Vicari general de Tortosa

Monsenyor Josep M. Tomàs i Prats

El matí del 26 d'abril, diumenge III de Pasqua, el Senyor Ressuscitat venia a endur-se Monsenyor Josep M. Tomàs i Prats, que des de feia setmanes vivia a la Residència Sacerdotal Sant Miquel Arcàngel. El vespre abans el Sr. Bisbe li administrava els sagraments que rebé conscient en companyia de la seva germana Tere.

Havia nascut el 5-XII-1933 a Sant Jaume d'Enveja, llavors Pedania de Tortosa. L'any 2007 publicà un interessant llibre sobre *Història i Etnografia* del seu poble. Cursà els estudis eclesiàstics al Seminari de Tortosa i fou ordenat sacerdot el 28-X-56. Estrenà el ministeri sacerdotal a La Ràpita com a vicari, i va ser cofundador de la revista *Ràpita*, on seguia col·laborant. L'any 1970 el bisbe Ricard Maria Carles el nomenà vice-rector del Seminari, on aportà l'aire fresc que tanta falta feia. L'any 1973 fou nomenat director del Col·legi Diocesà Bisbe Moll i l'any 1984 director espiritual del Seminari.

Apòstol amb ànima de catequista i expert en la matèria pels estudis de Pedagogia Catequètica a Madrid, a més de ser-ne professor al Seminari, fou durant dinou anys delegat diocesà de Catequesi dinamitzant l'acció catequètica; publicà Manuals de Catequesis molt emprats al nostre bisbat i fora. També exercí vint-i-cinc anys com a delegat diocesà d'Ensenyament, promovent la formació permanent del professorat de Religió. Fou igualment molts anys delegat diocesà de Patrimoni.

Com a membre de la Comissió Executiva, va participar en primera línia en la preparació i realització del Sínode Diocesà 1984-1988. L'any 1992 el bisbe Lluís Martínez Sistach el nomenà vicari general, i l'estiu del 1997 va ser administrador diocesà *Sede Vacante*. El bisbe Javier Salinas el confirmà com a vicari general fins al 26-XI-2006. Canonge de la Seu tortosina des de l'any 1998, en fou el degà del 2005 al 2012. El 29-XI-2003 sant Joan-Pau II li concedí el títol de Prelat d'Honor de Sa Santedat.

Fou dels primers consiliaris dels Equips Matrimonials de la Mare de Déu (EMD) a la diòcesi als anys setanta, acompanyant-los fins ara que han esdevingut Equip de Vídues. També ha estat gran impulsor dels Grups d'Oració i Amistat (GOA).

Que frueixi de la companyia del Senyor aquest prevere exemplar, gran motor de la vitalitat i comunió diocesanes al nostre bisbat.

Fou durant dinou anys delegat diocesà de Catequesi dinamitzant l'acció catequètica; publicà Manuals de Catequesis molt emprats al nostre bisbat i fora

Gemini Observatory/NSF's National Optical-Infrared Astronomy Research Laboratory

La galàxia espiral FRB 180916 està situada a uns 500 milions d'anys de llum de distància.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

Detecció de noves ràfegues de ràdio que ens arriben del cosmos

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat de Filosofia de Catalunya

Potser ja sabíeu que l'any 2007 es va descobrir un fenomen còsmic ben curiós. Va ser l'astrònom Durcan Lorimer amb el seu deixeble David Narkavic que es trobaren que el radiotelescopi que manejaven acabava de detectar unes ràfegues de radiació molt ràpides (de només mil·lisegons) procedents del fons còsmic. Ho publicaren i això donà peu a altres professionals de l'astronomia a fer deteccions d'ones d'aquest tipus. S'anomenaren primer «ones de Lorimer», però ha prevalgut el nom de FRB (sigles en anglès de *Fast Radio Burst)*. Avui dia ja en portem més d'un centenar de descobertes, d'aquesta mena de radiacions, però una primera dificultat amb què s'han trobat els que volen descobrir-ne l'origen és que es fa difícil determinar de quin punt del cel provenen.

I amb penes i treballs s'ha aconseguit precisar la galàxia d'on emergeixen en quatre casos: galàxies més aviat poc corrents. Però ara, al mes de febrer d'enguany, s'ha arribat a una cinquena precisió d'una nova troballa, gràcies a la col·laboració de vuit observatoris diferents. I la sorpresa ha estat que l'origen de les ones era una galàxia espiral, molt semblant a la nostra, situada a uns 500 milions d'anys de llum de distància, i el punt d'emissió no era pas el centre galàctic sinó una regió situada ja als braços galàctics. El marge d'error de la localització no arriba a uns set anys-llum (és com haver vist un ésser humà a la Lluna des de la Terra). I cal afegir-hi un detall important: és una emissió periòdica. Cada 16,35 dies es repeteix la ràfega ràpida de radiació. Se li ha posat el nom de FRB 180916. Fa emissió durant 4 dies i s'atura per repetir el procés al cap de 12,35 dies. No és el primer cas de font repetitiva, però sí que és la més clara i ben estudiada.

Aquesta repetició és una pista per descobrir la naturalesa de l'objecte, però fins ara no hi ha certesa de cap de les hipòtesis que s'han fet. Deu ser que dona voltes? Deu ser que es mou i hi ha un obstacle que el tapa durant un temps? Potser uns vents estel·lars en bloquegen periòdicament l'emissió? No ho sabem. El que podem afirmar és que, venint d'un punt situat a 500 anys-llum, ha de ser una font energètica descomunal, milions de vegades el nostre Sol. I... per què hi ha astres que emeten aquestes ràfegues de ràdio tan energètiques? Encara ens falta molt per conèixer tots els mecanismes del nostre univers!

FRA VALENTÍ SERRA DE MANRESA
Arxiver dels Caputxins

TRADICIONS REMEIERES

La ruca és de gust picant

La ruca o ruqueta (llat. *Eruca vesicaria*; cast. *Eruca*, *rúcula*) és una planta de la família de les crucíferes que floreix a partir del mes d'abril. Hom la troba força estesa en els erms del sud d'Europa i, també, es conrea en les hortes d'alguns indrets de Catalunya, Aragó i València, a tall d'hortalissa destinada a les amanides refrescants i remineralitzants.

La ruca s'ha de sembrar en començar la primavera en terrenys oberts i al cap d'un parell de mesos ja se'n poden collir les fulles, que s'han de menjar tendres i fresques. Tanmateix, les fulles cal menjar-les amb molta precaució, ja que els antics frares escriviren que: «*la eruca calienta potentísimamente y por eso no se suele comer sino mezclada con las lechugas o con alguna otra yerba fría, visto que si se come sola ofende al celebro y engendra ventosidades*» (*Recetario*, s. f.).

Pel que fa a la medicina popular, més que no pas la fulla de la ruca, són molt apreciades les sements, car fan un oli molt greixós de gust picant i molt excitant, de gust semblant a la mostassa. Els antics romans els agradava de posar ruca com a element principal d'una amanida barrejada que, ara, els italians en diuen *misticanza*.

També els caputxins d'èpoques pretèrites eren molt entusiastes d'aquestes amanides que, en la tradició conventual, en deien «enciamet», on trossejaven i amanien amb agràs tota mena d'herbetes i hortalisses. Per exemple aquesta amanida d'albergínies amb ruca i créixens: «Pelaràs i tallaràs en llesques les albergínies i les posaràs un parell d' hores en aigua, sal i uns quants alls ben picats. Després les escorres i neteges bé i en faràs amb una bona amanida, on hi afegiràs les fulles fresques de ruca i els créixens, amb algunes olives confitades i trossets de tonyina escabetxada» (*Receptari*, s. d.). A l'article vinent us vull parlar, si Déu vol, del gira-sol, d'interès remeier i gastronòmic, especialment l'oli de la seva sement.

La fulles de la ruca s'han de menjar tendres i fresques.

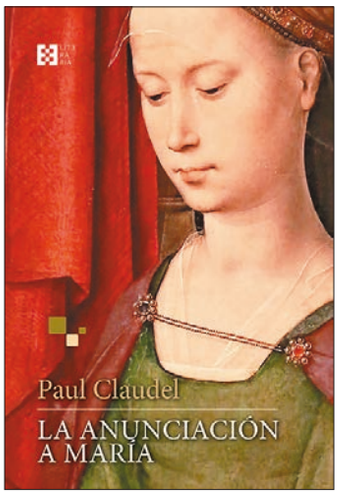

PAUL CLAUDEL
La Anunciación a María
Ediciones Encuentro, 2020, 222 pàg.

Simbolista i romàntica, poètica i realista, aquesta és probablement l'obra més emblemàtica d'aquest autor. Claudel hi va treballar durant més de vint anys, la va despullar de tota retòrica i la va convertir en una peça forjada lentament i detalladament, en la qual tot signe reenvia més enllà de la paraula mateixa.

Llibres més venuts el mes d'ABRIL

+claret

UN BISBE CONTRA TOTS ELS MURS
Ana Helena Tavares
Claret
01

L'ESCOLANIA PER DINS I PER FORA
Marina Miralles
Publicacions de l'Abadia de Montserrat
02

RUT L'ESTRANGERA QUE SALVA
Mercè Tous i Jesús Ballaz
Claret
03

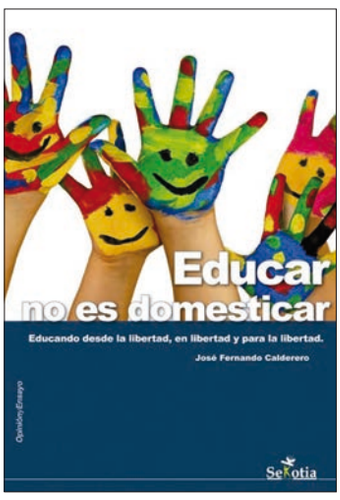

JOSÉ FERNANDO CALDERERO
Educar no es domesticar
Sekotia, 2020, 288 pàg.

Pràcticament tothom afirma rotundament que l'Educació és molt important i que potser per això els que manen intenten, d'una manera o altra, «fer-se amb ella». Ara bé, aquesta «Educació» és la veritable educació, la que ajuda eficaçment que cadascú arribi a la plenitud personal i que imperi l'autèntica llibertat, igualtat i fraternitat?

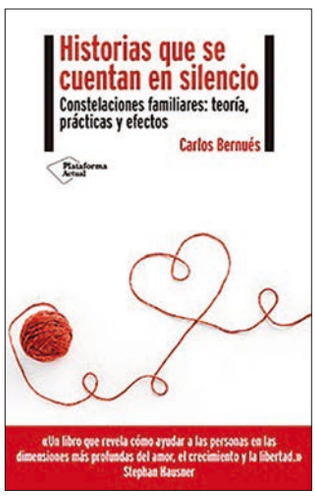

CARLOS BERNUÉS
Historias que se cuentan en silencio
Plataforma Editorial, 2020, 432 pàg.

Les constel·lacions familiars ja formen part de les eines de molts psicoterapeutes, mestres i advocats i d'una llarga llista de professions i feines. Les seves troballes ja penetren la teoria i la pràctica d'altres matèries del coneixement. Aquest llibre és una eina imprescindible per a tots aquells que vulguin o necessitin estar al dia en aquesta disciplina.

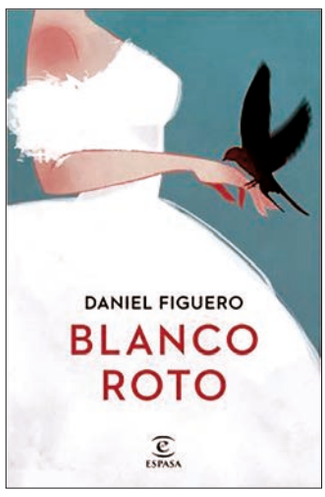

DANIEL FIGUERO
Blanco roto
Espasa, 2020, 240 pàg.

Ningú no fa servir el meu nom complet. Ningú no em coneix com a Beatriz. Tothom es menja les quatre últimes lletres.

En el dia més important de la seva vida, la Bea ha cuidat fins a l'últim detall. El vestit, les flors, el banquet per a tres-cents convidats, el retrobament amb els seus millors amics. Però, més que felicitat, Beatriz sent vertigen.

CRÍTICA TEATRAL

ANDREU SOTORRA
andreusotorra@gmail.com

La família Crehuet es reivindica

L'espectacle té dos plans escenogràfics. Un és l'actual, amb l'apartament on viu el dramaturg i cineasta establert a Catalunya, que signa l'obra, Marc Crehuet (Santander, Cantàbria, 1978) —marcat per l'èxit de l'obra teatral adaptada també al cinema, *El rei borni*—, aparellat i amb una criatura en *off* que des de l'habitació no para de cridar «papa» o «mama». Una vida en parella no sempre plàcida ni conciliadora de la feina amb la família.

Un altre pla escenogràfic porta els espectadors a un temps passat, amb el també dramaturg Pompeu Crehuet (Barcelona, 1881 - Sant Feliu de Guíxols, 1941), besavi de Marc Crehuet i autor de disset obres escrites entre 1904 i 1936, però només una, la primera, *La morta*, drama estrenat el 1904, receptora de l'èxit de la crítica i el públic de l'època. Després, vindrien els estira-i-arronsa epistolars amb empresaris teatrals del desaparegut Novedades o del Romea, el rebuig d'algunes de les seves obres, la caiguda en desgràcia i la competència d'un altre dramaturg que s'emporta el peix al cove, més «modern», Josep Maria de Sagarra, si fa no fa, en un panorama precari i infidel no gaire diferent del d'ara. Comèdia metateatral amb un *mapping* enginyós que canvia de l'època del besavi a l'època del besnét amb la projecció a la paret de la imatge incògnita que es manté fins al desenllaç d'un personatge adolescent femení, «la nena», que descobrirà un dels secrets de la vida personal de Pompeu Crehuet.

Marc Crehuet ha anat més enllà de reivindicar només el nom del seu besavi com a autor teatral i ha despullat alguns secrets de família en un exerci terapèutic convertit en ficció i, en alguns moments, amb escenes del ram de la parapsicologia, que aporten un to d'humor tot i que en el fons tenen un aire d'amargor. L'autor Marc Crehuet ha reunit un repartiment idoni per mantenir aquest equilibri entre la comèdia i la tragicomèdia, fent doblet quan passen a les escenes de l'època de Pompeu Crehuet.

L'obra té un final sorpresa, amb aires de melodrama de l'època. Un final que no es pot desvelar i que és allò que finalment aclareix el misteri de la imatge de la noia adolescent que durant tota la trama només havia aparegut projectada en blanc i negre. Espectacle en repòs, com tants altres d'aquesta frustrada temporada, a l'espera de la seva merescuda reposició.

© Kiku Piñol

Els intèrprets Anna Bertran i Xavier Bertran (segles XIX i XX) amb Betsy Túrnez i Francesc Ferrer (segle XXI).

«"LA MORTA", de Pompeu Crehuet», de Marc Crehuet
INTÈRPRETS: Anna Bertran, Xavier Bertran, Francesc Ferrer i Betsy Túrnez
DIRECCIÓ: Marc Crehuet
Sala Beckett, Barcelona.
Espectacle cancel·lat fins a nova data

AMB BON HUMOR

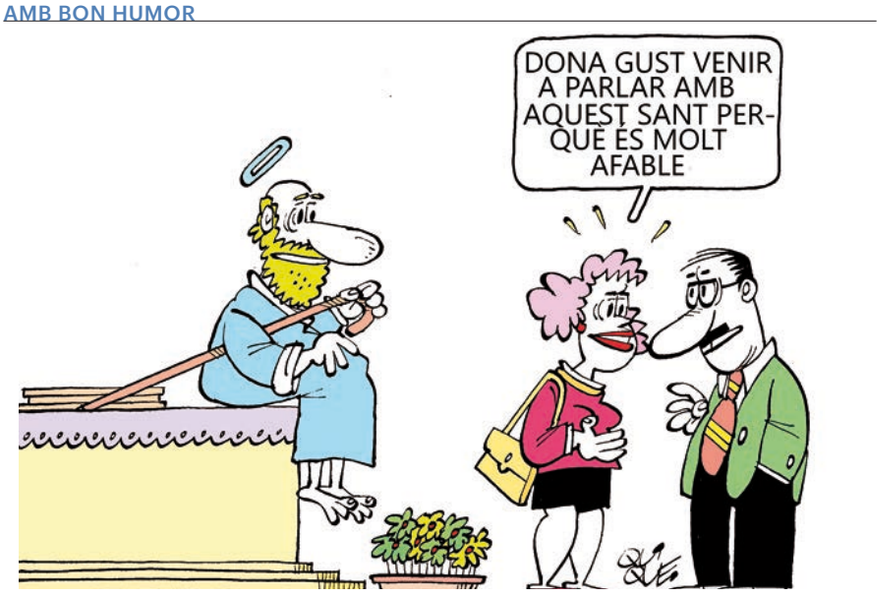

CRÍTICA LITERÀRIA

DAVID CLARET I PUYAL
Arquitecte i geògraf

Tuits de l'antigor

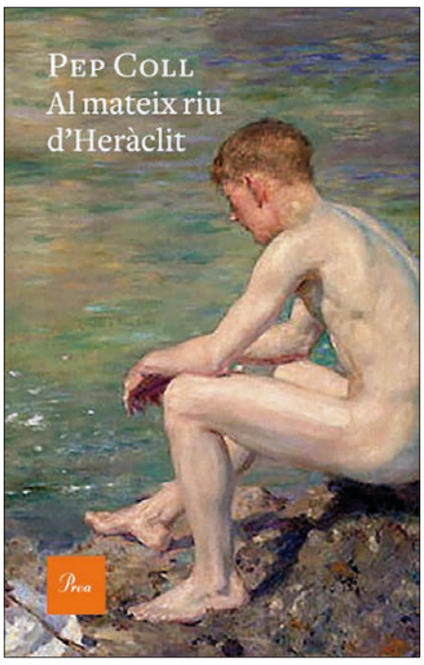

PEP COLL
Al mateix riu d'Heràclit
Proa, 2018, 416 pàg.

Si recordeu les classes de filosofia de l'escola, Heràclit era el filòsof que deia que tot canvia, que tot flueix, a diferència de Parmènides, que considerava que tot és permanent. Tots dos veien com corria el riu, però només Heràclit donava valor a aquesta experiència, fins al punt que deia que és impossible banyar-se dos cops al mateix riu: si l'aigua ja no és la mateixa, el riu ja no és el mateix.

Aquesta és una de les idees que forneixen *Al mateix riu d'Heràclit*. I és que, de fet, desapareguda l'única obra del filòsof, *Sobre la natura*, només ens queden les ruïnes d'unes sentències escadusseres espigolades aquí i allà. Sobre aquestes ruïnes Pep Coll edifica una novel·la que ens acosta als últims anys de la Grècia arcaica amb el focus posat en la ciutat d'Heràclit, Efes, a Jònia (a la costa turca d'avui).

És així que l'autor se sent prou lliure d'imaginar un cronista (l'esclau d'Heràclit) i una història plausible que li serveix per anar desgranant el pensament del filòsof. «És tan perillós l'enemic exterior que assalta muralles com el de dins que se salta la llei», repeteix sovint. Els perses són l'enemic exterior; l'enveja, l'odi, la rancúnica i l'avarícia, l'interior. Reivindica la llei contra l'enemic interior, doncs, però es mostra extraordinàriament escèptic amb el sistema democràtic. A l'afirmació «El poble no t'ha de fer por. És ell qui ha de decidir», Heràclit respon: «El poble farà el que li faran fer.»

Aquesta frase tenebrosa i despòtica, aquest «tuit» que ens engalta Heràclit des de l'antigor, ha estat sempre un dels talons d'Aquil·les del sistema democràtic. Ens parla de la importància de votar amb fonament, però també de la capacitat del poder de manipular les nostres decisions i, en el futur, que aquestes decisiones les deixem per a qui ens coneix més bé, la intel·ligència artificial. «El poble farà el que li faran fer.»

En temps de confinament, però, fixem-nos en aquest altre tuit: «La vida humana és un nen que juga tirant els ossets: el reialme d'un nen.» Ni déus olímpics ni logos: només l'atzar, que fa passar de la sort a l'infortuni. Que aviat ens arribi la primera.

RAUXA

Elogi de l'Europa del sud (I)

Són ben conegudes les diferències culturals profundes entre el sud i el nord d'Europa, entre els països que s'obren al Mediterrani i els que s'aboquen al Mar del Nord o al Bàltic. No hi pot haver dues ciutats més contrastades que Atenes i Berlín, certament, però negar l'europeïtat de qualsevol de les dues equivaldria a negar Europa mateix. Els alemanys no són més europeus que els grecs, no hi ha una sola manera de ser europeu. Aquesta ha de ser una premissa indiscutible, sense la qual Europa (i no només la UE) a l'instant deixaria d'existir.

En els darrers temps dins del mateix sud, també a casa nostra, diverses veus han lloat la manera de fer del centre i nord d'Europa, i en qüestions com ara l'economia o l'educació han posat com a models a seguir Alemanya, Suècia, Finlàndia o fins i tot Islàndia. En contrast amb el desgavell polític, econòmic i social propi de les nostres terres mediterrànies és lògic presentar com a desitjables l'ordre, la responsabilitat i l'eficiència exemplars dels europeus septentrionals. Els nostres defectes, cal admetre-ho, són massa evidents i només es poden atribuir a la deixadesa i a la manca de voluntat de fer millor les coses. Tanmateix, si en aquest debat volem ser justos, hem de saber veure-hi més enllà d'aquesta primera capa de la realitat, tan fàcil de detectar. Si no, correm el risc de quedar presoners d'aquests contrastos tan aparents i perdre de vista una veritat essencial: la vida humana, tant la personal com la comunitària, no es pot reduir a gestió, no es pot empobrir identificant-la amb la capacitat d'administrar-se.

EDUARD BRUFAU

Més informació: www.catalunyacristiana.cat

RECURSOS PER VIURE LA FE DES DE CASA

TEMPS PER PREGAR

Durant aquest mes de maig l'Agrupació parroquial de Bellpuig elabora un vídeo amb les pregàries del Mes de Maria i una meditació mariana llegida per diferents feligresos de les parròquies de Bellpuig, Vilanova de Bellpuig, Castellnou de Seana, Preixana i Seana.

Es tracta d'una acció pastoral més de les elaborades per ajudar els fidels a pregar des de casa durant aquest temps de confinament.

Els vídeos estan disponibles al canal de Youtube de l'Agrupació Parroquial de Bellpuig.

TEMPS PER ACOMPANYAR

El Secretariat diocesà de Pastoral de la Salut de l'arquebisbat de Barcelona disposa d'un servei d'atenció espiritual especialment adreçat als malalts hospitalitzats i a les seves famílies. Aquesta iniciativa neix davant l'emergència sanitària provocada pel Covid-19.

Les famílies interessades el poden sol·licitar a través del correu electrònic atencioespiritualhospitalaria@arqbcn.cat.

Només cal indicar el nom del familiar del pacient amb qui cal contactar, en quin hospital està ingressat i un número de contacte. Un sacerdot o qualsevol altre agent religiós contactarà per telèfon amb la família.

TEMPS PER A LA SOLIDARITAT

Les Esglésies i comunitats locals als països pobres i en desenvolupament són particularment vulnerables als efectes de la pandèmia. Els sacerdots, religiosos i religioses s'estan empobrint fins al punt de dificultar, en alguns casos, la realització de la seva atenció social i pastoral.

Per això, Ajuda a l'Església Necessitada ha posat en marxa projectes de subsistència per al manteniment d'aquests sacerdots i religioses, que es destinaran a les Esglésies locals del Pròxim Orient, Hispanoamèrica, Àsia, Àfrica i Europa oriental.

Més informació:www.ayudaalaiglesianecesitada.org.

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat
/catalunyacristiana
@catcrist
catalunya_cristiana

Director: *Mn. Jaume Aymar i Ragolta*

Redactors: *Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire*
Lingüista: *Montserrat Pibernat*

Col·laboradors d'aquesta setmana: *Jaume Aymar, José-Luis Arín, Pilarín Bayés, Rosa M. Boixareu, David Claret, Agustí Codinach, Jaume Gabarró, Antonio Gil, Joan Guiteras, Christophe Martinot, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Quique, Joan Pallarès, Ignasi Ricart, Josep Rius-Camps, Francesc Roig, Joan Trias, Lluís Serra, Valentí Serra, Esther Borrego, Andreu Sotorra, Sebastià Taltavull, Joan M. Vernet, Emili Villegas, P-J Ynaraja*

Redacció, administració, publicitat i promoció:
C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA
Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

a/e: *redaccio@catalunyacristiana.cat (Redacció)*

a/e: *administracio@catalunyacristiana.cat (Administració i subscripcions)*

a/e: *publicitat@catalunyacristiana.cat (Publicitat)*

Fundadors: *Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa*

Edita: *Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura*

Administració: *Isabel Giralt (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)*

Autoedició i compaginació:
Carlos Aguado

Impressió: *Impressions Intercomarcals, SA Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.*
Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272 SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

JOAN TRIAS I CARME MUNTÉ

Pablo Portabella, membre del projecte «Famílies acompanyant famílies»

Pablo Portabella, a l'esquerra, amb altres voluntaris.

«Ajudem unes seixanta famílies de Barcelona amb menjar i la nostra amistat»

«Famílies acompanyant famílies.» És un nom prou explícit per a un nou projecte solidari que ha nascut a redós de l'Hospital de Campanya de Santa Anna, al centre de Barcelona. Un grup de famílies vinculades a la parròquia acompanyen famílies en situació de vulnerabilitat donant-los suport material i emocional. Pablo Portabella és membre del projecte. Més informació: https://sites.google.com/view/famauxiliadora

Com sorgeix la iniciativa?

L'actual crisi sanitària ha fet emergir una crisi més profunda: la de la precarietat i la soledat de moltes famílies que, amb aquesta nova situació, no saben si aquesta nit podran sopar. Un grup de famílies vinculades a la parròquia de Santa Anna, seguint la crida del Papa a una Església en sortida Hospital de Campanya, hem començat a acompanyar els qui ni tan sols poden esperar que els serveis socials o altres entitats validin la seva necessitat.

Quantes famílies ajudeu i quin és el seu perfil?

Actualment acompanyem unes 60 famílies de Barcelona. Els portem una caixa de menjar un cop la setmana. Però a banda del menjar, també les acompanyem amb la nostra amistat. El 95% són immigrants, sobretot sud-americans. Són persones que fa poc que són a Barcelona i que, per tant, no tenen papers ni cap mena de cobertura. Treballaven en negre i, com a conseqüència del confinament decretat per les autoritats sanitàries, s'han quedat sense cap mena d'ingrés. En molts casos són famílies amb nens petits, que viuen rellogades en habitacions, que ara no poden pagar. Són, per tant, persones molt vulnerables. El menjar que els portem els suposa un alleujament. D'acord amb la nostra breu experiència, l'ens públic no arriba on arribem nosaltres, perquè són gent que no existeix a nivell administratiu.

Actualment compteu amb uns 25 voluntaris. Com us organitzeu?

Tenim diferents tasques: contactar amb les empreses d'alimentació perquè ens facilitin els seus productes; organitzar el repartiment setmanal de les caixes d'aliments; introduir els noms de les famílies que atenem en una base de dades. La veritat és que cadascú posa el seu granet de sorra i el Senyor fa la resta. Entre nosaltres hi ha advocats, metges, dentistes, professors, gerents, mestresses de casa, infermeres, economistes, psicòlegs, funcionaris, etc. Som un grup d'amics que ens ajudem entre nosaltres i emprem el mateix mètodes amb les famílies que acompanyem. No hi ha voluntaris i beneficiaris. Volem que, amb el temps, hi hagi amics.

Fa l'efecte que només estem a les beceroles d'una crisi social i econòmica molt més profunda?

Sens dubte. Creiem que només som a l'inici i que la situació de les famílies vulnerables empitjorarà molt les properes setmanes com a conseqüència de la gran crisi social i econòmica que ens portarà aquesta pandèmia. El nostre projecte és fruit de la situació d'emergència, però veiem que serà més important en el futur. Per això, la nostra idea és prosseguir amb el projecte. Només desitjo que no ens fallin les forces i que la Providència ens segueixi portant menjar.

És moment de fer més família, més comunitat, que mai?

Certament. Aquesta iniciativa té l'origen, precisament, en l'agraïment al Senyor dels que tenim i podem gaudir de la família, que és un gran bé. Encara que estiguem confinats i que apareguin les lògiques tensions, la veritat és que qualsevol que tingui el mínim per viure i que pugui gaudir d'una família sap que té un do molt gran. Com diu el papa Francesc a l'exhortació apostòlica *Amoris laetitia,* la família està cridada a pintar «el gris de l'espai públic omplint-lo del color de la fraternitat, de la sensibilitat social, de la defensa dels fràgils, de la fe lluminosa, de l'esperança activa. La seva fecunditat s'amplia i es tradueix en milers de maneres de fer present l'amor de Déu en la societat».

25 anys

Ràdio Estel

espai de trobada, participació i diàleg

Escolta la missa a Ràdio Estel

des de la Catedral de Barcelona
de dilluns a dissabte a les 19.15 h
els diumenges a les 19 h

des de la Basílica de Sta. Ma. de Montserrat
els diumenges a les 11 h

SEGUEIX-NOS

Barcelona, 106.6 / Tarragona, 100.6 / Girona, 103.4 / Lleida, 91.5 / Catalunya Central, 93.7 / Vic, 98.4
Tortosa, 90.1 / El Garraf, 96.8 / La Cerdanya, 104.4 / La Seu d'Urgell, 105.0 / Andorra, 107.5

Available on the App Store
Android app on Google play